BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ SAYI: 229 27 AĞUSTOS 1979 7.5 LIRA

Yokluk ve pahalılığın sorumlusu: Tekelci sermaye

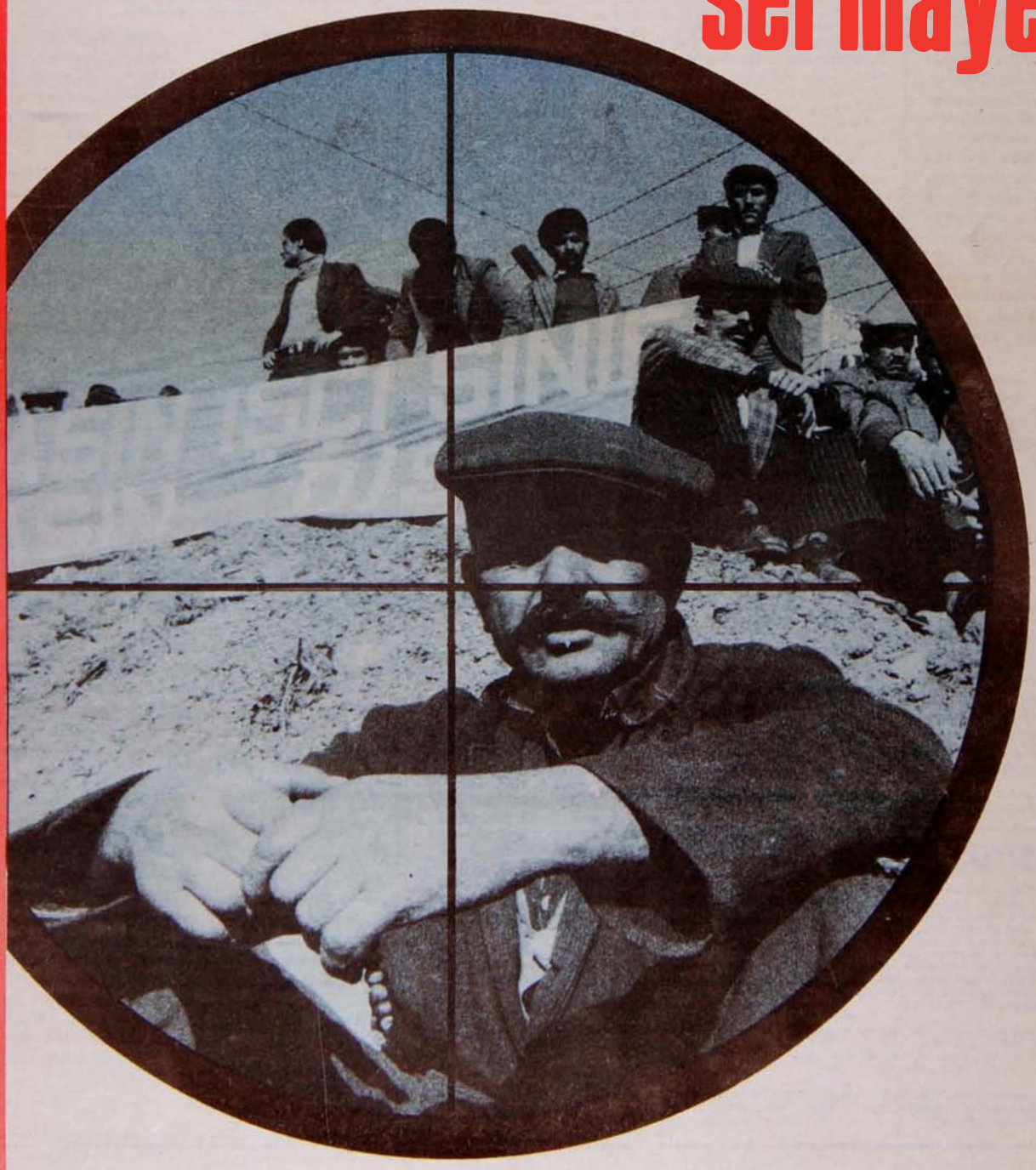

Tekel işçileri faşistlerden hesap sorulmasını istiyor

Tekel'in Cevizli sigara fabrikasında DİSK'e bağlı Gıda-İş sendikası üyeleri Hamit Akyıldırım ve Muammer Karn'ın faşistler tarafından katledilmelerinden sonra MC artığı faşistler 17 Ağustos günü tekrar Gıda-İş üyesi işçilere saldırdılar. Bu saldırı sonucunda Gıda-İş Genel Yönetim Kurulu üyesi Kemal Kafkaslı ve sendika Şube Başkanı Resul Parmaksız ağır yaralandılar. Bunun üzerine fabrikada çalışan 5000 işçi olayları protesto amacıyla üretimi durdurdu.

Faşist saldırılar ve işçilerin üretimi durdurması ise bir bildiri yayınlayan Gıda-İş Sendikası şu görüşleri açıkladı:

"II. MC Hükümeti'nin giderayak yasal olmayan yollardan aldığı tescilli faşist cinayet şebekeleri hala ellerini kollarını sallayarak dolaşmaktadır. Fabrika idaresi, basında yer aldığı gibi faşistlerin üretimi düşürmesine, saldırıma ve öldürme olaylarına girişmelerine seyirci kalarak aylık izinler veriyor ve yakalanmalarını engelliyor. Hala bu işyeri çeşitli yaralama, öldürme, soygun ve bomba olaylarına karışmış MHP ve ÜGD'li faşistlerin sığınakları halindedir.

"Erenköy'de soydukları evin kızına tecavüz eden faşist şebekelerden İbrahim Kabalak hala bu işyerinde B. vardiyasında çalışmaktadır.

"Bu işyerinde çalışan 5000 işçi üretimi durdurarak fabrika idaresinin tutumunu ve faşist saldırıları protesto ediyor."

Gıda-İş tarafından yayınlanan bildiride ayrıca sarı Tek Gıda-İş'in de cinayet şebekeleriyle işbirliği yaparak güçlenme çabası içinde olduğu belirtiliyor.

İŞÇİLER NE DİYOR?

Tekel sigara fabrikasında faşist saldırılar karşısında 5000 işçinin üretimi durdurması üzerine YÜRÜYÜŞ işçi temsilcilerinin görüşlerine başvurdu. İşçi temsilcileri YÜRÜYÜŞ'ün sorularını şöyle yanıtladılar:

GIDA – İŞ KARTAL BÖLGE TEMSİLCİSİ
AHMET CEYLAN

Tekel olaylarını sendikal açıdan nasıl değerlendiriyorsunuz?

Tekeldeki hareketin çok uzun zamandan beri devam ettiğini tüm kamuoyu biliyor. Süre olarak 6 - 7 senedir devam ediyor. Bu iş yerine DİSK'e bağlı Gıda-İş sendikasının girmesiyle Türkiye'nin siyasi karakterinin değişikliğine büyük katkısı olacağı için hükümetler dahil sermaye böyle sendikanın iş yerine girmemesi için ellerinden gelen yoğun baskı ve çalışmalarını sürdürmektedirler. Ancak Tekel işçisi bu baskı çemberini kıracak ana yasanın özü sendika seçme hakkını kullanacaktır. Daha önceki ve bugünkü direnişlerin özünde en büyük payı vardır.

Yetki ile ilgili gelişmeleri aktarırmısınız?

Daha önce İstanbul 1.inci İş Mahkemesi'nin durum tespiti ile ilgili karar üzerine yapılan tespitini yargıtayın bozması nedeni ile yeniden kararın çıktığı mahkemeye geldi. Anılan mahkeme eski kararında direndi yine de durum şu anda Yargıtay Genel Kurulu'nda olduğundan, Yargıtay Genel Kurulu'ndan çıkacak karara bağlıdır.

Diğer demokratik kuruluş ve sendikalarla dayanışma ve ilişkileriniz nasıldır?

Direnişin aniden başlaması bu direnişi devamlı kontrol altında tutma görevi doğal olarak sendikamızındır. Zira örgütsel disiplin içerisinde ele alınamayan eylemler başarısızlığa uğrayabilir. Ancak yukarda açıkladığım gibi tüm dikkatlerimiz bu eylemin içinde görevimizi yapmaktır. Bu nedenle diğer demokratik örgüt ve sendikalarla ayrıntılı olarak ilişki kurmamız olanak dışıdır. Şuna inanıyoruz ki özünü işçi sınıfının biliminden almış, bu öz içerisinde mücadele kararlı demokratik örgütler ve sendikaların biz ilişki kurmamış olsak bile kendilerinin sorumluluk taşıdığı inancı ile bunlar bizlerle ilişki kurmalıdırlar ve ilişki kurmaya devam ediyorlar.

GIDA İŞ TEMSİLCİLİK SEKRETERİ
RESUL PARMAKSIZ

Tekel olaylarının nedenini ve gelişmesini kısaca anlatırmısınız?

İkinci MC'nin son günleri yasa dışı yollarla ülkücü işçiler derneğinde listesi yapılarak işe alınan 243 MHP militanı iş yerinde o günden olayın başlangıç gününe kadar işçi arkadaşlara saldırmaları, bayanlara sarkıntılık yapmaları; bu şikayetlerimizi iş verene bildirdiğimizde hiç bir işlem yapılmadığını hatta iş veren tarafından korunduğunu gördük. Son olarak 17. 8. 1979 günü işçi arkadaşlarımıza saldırıp dövmeleri üzerine, fabrikada tüm işçiler direnişe geçmişlerdir. Yasa dışı yollarla işe alınan bu işçilerin işten atılmasını istemişlerdir.

Hükümetin olaylar karşısındaki tutumu nedir?

Tekelde bugüne kadar gelişen olaylardan bu kişiler hakkındaki raporlar 12 Tekel Müfettişi tarafından saptanarak henüz daha hiç bir işlem yapılmamıştır. Direnişe tüm TEKEL sorumlularının eğilmemesinin 5 gündür devam eden direnişleri süresinde fabrikada 250 milyon civarında zarara yol açılmıştır. Bu zararın ve hareketin sorumlusu tüm tekel sorumlularıdır.

Cevizli Sigara Fabrikası'nda faşistlere yer yok!

Cevizli sigara fabrikasında meydana gelen olaylar üzerine bir demeç veren Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Yavuz Ünal şu görüşleri açıkladı.

"Cevizli Sigara Fabrikası'na MC döneminde yerleştirilen faşist komandolar işyerinden derhal uzaklaştırılmalıdır.

"Çünkü bunlar, bugüne kadar 2 işçinin ölümü ve 8 işçinin yaralanmasına sebep olan olayların yaratıcılarıdır. Bunlar, işyerinde işçiler üzerinde terör uygulamak, sendikal özgürlükleri yok etmek istemektedirler.

"Cevizli Sigara Fabrikası'nda işçiler bir haftadır bu komandoların işyerinden uzaklaştırılması için seslerini duyurmaktadırlar. Bu talepleri ve eylemleri haklıdır.

"Bu olay, CHP'nin faşist odakları dağıttığı yolundaki iddialarını bir kere daha yalanlamaktadır. Sadece bu işyerinde değil, Tekele bağlı diğer bazı işyerlerinde de faşist işgal devam etmektedir. İşçiler, CHP üst yönetiminin faşizme karşı mücadele konusundaki gafletini yaşamlarındaki gerçeklerle tekrar tekrar görmektedirler.

"Faşizm tehlikesi önlenecek, toplumun çeşitli kurumlarına yuvalanan faşist odaklar dağıtılacaktır. Bunu; işçilerin, yoksul köylülerin, ilerici aydınların ve gençlerin Türkiye İşçi Partisi öncülüğünde yürüttükleri omuz omuza mücadele sağlayacaktır.

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd. Şti. adına NİHAT SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni : Zeki KILIÇ ● Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCABIYIKOĞLU ● Teknik Sekreter: Bülent ARTAMLI ● Yönetim: Konur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel: 17 45 81 ● İstanbul Bürosu: Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş - İSTANBUL Tel : 26 35 67 ● Avrupa Temsilciliği: COODIFF 13/2 Square Wiser - 1040 Bruxelles - BELÇİKA Tel: 230 34 72 ● İlan Koşulları: Arka kapak renkli 22.500 TL., Arka Kapak siyah beyaz 18.000.TL., İç sayfalar sütun santimi 80 TL. Yayın ilanları % 50 indirimlidir. ● Baskı: Daily News Web Ofset Tesisleri

● Abone koşulları: Yıllık 300. TL., Altı aylık 150. TL. ● AVRUPA: Altı aylık (30 OM), Yıllık (60 DM) ● AMERİKA: Altı aylık 500 TL., Yıllık 1000.TL. ● AVUSTRALYA - JAPONYA: Altı aylık 600. TL., Yıllık 1200 TL.

● Ödeme Adresi: TORKİYE: YOROYOŞ DERGİSİ POSTA ÇEKİ 100234 ● AVRUPA: COODIFF POSTA ÇEKİ: 000-1164657-75 BRUXELLES-BELÇİKA

İLLER BANKASI'NDA FAŞİSTLER SALDIRILARINI ARTIRIYOR

21 Ağustos 1979 günü Ankara'da İller Bankası'nda çalışan faşistler Yeni Teknik Enerji İş Sendikası Örgütlenme Sekreteri Rüştü Yaralı ile Ankara Şube Mali Sekreteri İbrahim Tekin'e saldırarak yaraladılar.

İller Bankası'nda daha önce yetkili bulunan faşist Tark Sem-İş'i hortlatma çabası içinde olan faşistler, Banka çalışanları üzerinde bir yılgınlık ortamı yaratılmasının peşindeler.

Yeni Teknik Enerji İş yöneticileri olan işçilere yapılan saldırıdan önceki gün faşistler İller Bankası'nın Kurtuluş'ta bulunan binasında sloganlar ve küfürler bağırarak terör estirdiler. Ertesi gün de işçilerin ikramiyelerini almak için bu binaya geleceklerini bildiklerinden toplu olarak pusu kurdular. İkramiyesi almaya giden Yeni Teknik Enerji İş örgütlenme sekreteri Türkiye İşçi Partisi üyesi Rüştü Yaralı'ya saldıran faşistler bu olayın hemen ardından da sendikanın Ankara Şubesi mali sekreteri olan İbrahim Tekin'e saldırdılar. Her iki işçi de Adli tabiblikten 7'şer gün rapor aldılar.

Bu arada saldırgan faşistlerden Mehmet Ali Aydoğdu yakalanarak gözaltına alındı. Diğer faşist saldırganlar, Adıgüzel Özdemir, Mükerrem Turgut ve Kazım Niğdeli ise yakalanamadı.

Yeni Teknik Enerji İş Sendikası yayınladığı bir bildiriyle İller Bankasında faşist sendikayı hortlatmak isteyenlere kesinlikle izin verilmeyeceğini açıkladı.

BALGAT EMEKÇİLERİ ZEHİR SAÇAN ASFALT ŞANTİYESİNİN KALDIRILMASI İÇİN MÜCADELE EDİYOR

Ankara'da yayınlanan "Bağımsızlık Demokrasi Sosyalizm yolunda Balgat'ta Görev" dergisinin bildirdiğine göre, Çukurambar semtinde havaya zehir saçan ve burada oturan emekçilerin zehirlenmesine neden olan Asfalt Şantiyesine karşı bu bölgede oturan emekçiler bir mücadele kampanyası açmış bulunuyorlar. Bacasından çıkan zehirli gazlarla bölgeyi yaşanmaz hale getiren Asfalt Şantiyesi Belediye'ye ait.

Şantiye önünde toplanan, şantiyenin kaldırılmasını talep eden ve daha önce de istemleri geri çevrilen emekçiler mücadelelerinde kararlı olduklarını belirtiyorlar.

Öte yandan Balgat mahallesi muhtarlarından oluşan bir grup Başbakan Ecevit'e bir mektup göndererek bu şantiyenin kaldırılmasını istediler.

DANIŞIKLI GREV İLANINDAN SONRA DEMİRYOLU GREVİ ERTELENDİ

Uzun bir süreden beri sürdürülmekte olan görüşmelerin çıkmaza girmesi ve TCDD ile DYF–İŞ'in anlaşamaması üzerine 16 Ağustos tarihinde ilan edilen grev, Bakanlar Kurulu kararıyla ertelendi. Bu arada işveren de 20 Ağustos tarihinde lokavt ilan etti.

DYF-İş Sendikası tarafından istemlerinin dahi işçilerce bilinmediği sözleşme görüşmeleri sonucunda danışıklı grev ilan edilirken sendika hiçbir çalışma içine girmedi. Sosyal Demokrat görünümlü DYF – İŞ sendikası bir yandan işçi haklarını savunur görünürken diğer yandan da tabanını işverene peşkeş çekme çabasında. Son alınan grev kararı da bunun bir göstergesi.

Sendika Genel Başkanı Şerafettin Akova'nın 1981 seçimlerinde CHP'den kontenjan adayı olduğu söylentileri ise son günlerde yaygınlık kazandı. Buna paralel olarak da Ankara Demiryolu işçileri Sendikası da tabandaki ilerici demokrat sosyalist işçilerden yükselen sese kulaklarını tıkayarak kapalı kapılar arkasında sürdürülen sözleşme görüşmelerine katkıda bulunuyor.

Demiryolu işçileri oynanan oyunların farkında. Danışıklı grev ilanlarının kime hizmet ettiğinin bilincinde. Sarı sendikacılık oyunlarını alaşağı etmek için görev başında...

SEÇİMLER VE SOL

ZEKİ KILIÇ

Sol ya da sol potansiyel denilince, genellikle oyların nicel durumu anlaşılmaktadır. Oysa sol potansiyel, önemli olmakla birlikte, yalnızca oyların sayısal boyutuyla ifade edilemez. Bununla birlikte, niceliğin örgütlülük ve etkinlik düzeyini belirten nitel güce ne ölçüde dönüştüğü de büyük önem taşımaktadır. Türkiye İşçi Partisi'nin 1961'den buyana almış olduğu oylarla, örneğin onun toplumdaki etkisi, yönlendiricilik gücü her zaman çok farklı olmuştur. TİP, bugüne kadar, almış olduğu oylarıyla kıyaslanamayacak güçte ve etkinlikte mücadelesine devam etmiştir. Görüldüğü gibi, demokratik toplumsal muhalefetin örgütlülük düzeyinin ve etkinliğininarttırılmasıyla birlikte sol potansiyel, güce dönüşebilir.

Demokratik toplumsal muhalefetin örgütlülük düzeyinin ve etkinliğinin artması, işçi sınıfı politik hareketinin önderlik işlevlerini bütünüyle yerine getirmesine sıkı sıkıya bağlıdır. Bu yüzden, burjuvazi, yalnızca seçim çalışmaları alanında değil, diğer tüm mücadele alanlarında da saldırmakta; bu alanlardaki saldırılarının sonuçlarını, başka saldırılar için araç kılmaktadır. Böylece burjuvazinin işçi sınıfı ve müttefiki güçlere karşı sürdürdüğü bütün saldırı ve operasyonlar sol potansiyeli güce dönüştürmemek hedefine yöneliyor. Uzun süreden beri burjuvazi bu saldırı ve operasyonlarını, başlıca üç alanda yoğunlaştırmıştır:

Bunlardan biri, başta ilerici sendikal hareket olmak üzere bütün demokratik kitle örgütlerine ve bunların örgütlü mücadelesine yöneliktir. Burjuvazi, kitle örgütlerini, sürekli olarak kendi iç sorunlarıyla boğuşur durumda tutmuş, bu örgütlerin kitleler açısından manivela olma özelliklerini kaybettirmeye bütün gücüyle çaba göstermiştir. Bu çabaya kendini sol sayan kimi çevreler de öznel niyetleri ne olursa olsun, nesnel olarak katılmışlardır. İkincisi, kitlelerin ekonomik-demokratik talepleri doğrultusunda eylem yapmalarının önüne doğrudan veya dolaylı olarak engeller konmuş, kitleler pasifliğe itilmişlerdir. Bir diğeri de, kitlelerin politik tercihlerinin somutlanışı demek olan seçimlerde sürdürdüğü çok yönlü saldırıdır.

Burjuvazi çok yönlü saldırılarını, seçime yönelik olarak iki temel hedefte somutlamıştır. Bunlardan birisi, TİP-DİSK veya TİP-işçiler bütünselliğini bozmak; diğeri ise, TİP'in, 1967 doğu mitinglerinin, Meclis kürsüsünü yöre halkı sorununun kararlı ve tutarlı bir alanı haline getirmesinin ve Kürt sorununa ilişkin IV. Büyük Kongre kararları nedeniyle Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılmış olmasının kitleler nezdinde uyandırdığı saygınlık ve güvenden kaynaklanan, TİP'in Doğu ve Güneydoğu yöre halkını temsil etme özelliğini yok etmektir. Bunun için elden gelen her çareye başvurulmaktadır. Bu iki hedefe ulaşılabilmesi için doğrudan çıkışlar yanında, sol'u "sol"a dizginletmek için de her yönteme başvuruldu.

Türkiye İşçi Partisi'nin resmi demeç ve belgelerinde belirtildiği gibi, seçimler mücadele alanlarından yalnızca biridir. Seçim mücadelesine böyle bakılması gerektiğine dikkatlerin çekilmesinin nedeni, bu alandaki mücadeleyi yok sayan veya bunu mücadele alanlarının bütünü sayan anlayışları mahkum etmektir. Ancak, seçim mücadelesi bazan mücadele bütünlüğü açısından ana halka olabileceği gibi, bazan da genel mücadeleyi daha ileri götüren adımlardan biri olacak kadar önemli olabilir. Ama hiçbir zaman seçim mücadelesi, tıpkı diğer mücadele alanlarında olduğu gibi, işçi sınıfı politik hareketi bakımından var olmak veya yok olmak anlamında bir sorun haline getirilemez. Seçime böyle bir görünüm kazandırılarak işçi sınıfı politik hareketine sunulmak istenmektedir. Burjuvaziye karşı ve ona alternatif olan bir seçim çalışması yerine; sol'da boy sırası ve sol içi bir hesaplaşma arzulanmaktadır.

Bu nedenle, önümüzdeki seçimin önemini, seçim sonrası olası gelişmeleri bugünden düşünerek değerlendirmek gerekmektedir. Yani gerek seçim çalışmaları bakımından ve gerekse alınacak olan oyların alınış özelliği bakımından, seçimi, sol içi bir oy paylaşımı gibi değil, alınan her oy'la burjuvaziye unutamayacağı bir tokadın vurulduğu alan olarak görmek gerekir.

TİP Genel Başkanı Boran'ın dediği gibi 14 Ekim seçimlerine, genel seçim havası ve önemi verilmek istenmektedir. Burjuva partilerinin önemli sayılabilecek kopmalarla karşı karşıya bulunmaları özellikle AP ve CHP'nin böyle bir tutuma girmesine yol açmaktadır. AP, anti-komünizmi önplana çıkartarak sağın ve tüm gericiliğin oylarını toparlamaya uğraşırken; CHP de en azından mevcudunu korumanın yollarını aramakta, koruyamayacağı oyların ise TİP'e gidişini engellemek için yeni yeni yöntemler geliştirmektedir.

CHP, solun kendisinden desteğini çekmemesini, oylarını korumanın bir yolu olarak görmektedir. Bunun için, kendi içindeki "sol muhalefeti" kullanmaktan, sendika yönetimindeki taraftarlarıyla, günlük demokrat basını vb. gibi olanakları kullanmaya kadar birçok olanağı değerlendirmeye çalışmaktadır. Nitekim, bulundukları yerlere ne şekilde geldikleri ilgilenen herkesce bilinen etkin sendika ve dernek başkanlarının, seçimlerden sonraki felaketli günleri bugünden başlayarak dile getirmeleri, günlük demokrat basının "solun bölünmüşlüğünü" dizi yazılarla ispatlamaya çalışmaları, yeni parti kurma önerileri ve arayışları vb. gibi girişimler, CHP'ye oy sağlama girişimlerine iyi bildikleri "sol grupların" katkısını sağlamaktan öte anlam taşımamaktadır. Ama koşullar, daha önceki seçimlerin koşulları değildir. CHP'de beklentilerini göremeyenleri orada tutmanın bu yolla olası olmadığı açıkça görülmektedir.

CHP, bu seçimlerde sol oyları korumakla da yetinmemekte, sağdan da oy almanın yöntemlerini geliştirmektedir. Bir yanda kendisini daha da sağcılaştırarak sağ oyları alacağını beklerken; diğer yandan da AP'ye oy açısından önemli katkıda bulunan taraftarlarını yanına çekebilmenin olanaklarını bulmaya uğraşmaktadır. İşçi ve emekçi sınıfların taleplerini karşılamak, onların mücadelesini kolaylaştırmak yerine, CHP'nin bu tercihi yapmış olması, sonuçta bu girişimin de bekleneni vermeyeceğini ortaya çıkartmıştır.

Bu iki neden yüzünden de, TİP daha da önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle seçim sonrası gelişmeler açısından, TİP'in gözle görülür bir başarı sağlaması, kitlelerin umudu durumuna gelmesi, burjuvazi açısından büyük tehlike olarak ortaya çıkmaktadır. Burjuvazi açısından yaşamsal tehlike olan böyle bir gelişmenin önünün tıkatılmasına, elbirliği ile çalışılmaktadır.

Diğer yandan, TİP, bilimsel sosyalistleşme sürecinde, ideolojik, politik ve örgütlenme düzey ve niteliği bakımından zaman ve genel gelişmelerle kıyaslanamayacak kadar önemli bir mesafe almıştır. Bu niteliğin olması gereken niceliğe dönüşmesi de burjuvazi açısından çok tehlikelidir.

TİP'in nitel gelişkinliği, DİSK'te önemli mevziler kazanması, Doğu ve Güneydoğu'da hızlı bir etkinleşme sürecine girmesi, CHP'ye artık bundan önceki seçimlerdeki kadar manevra yapma , ortalığı bulandırma olanağını vermemektedir.

Öteden beri yeni bir parti kurma özleminde olan kimi sendika ve dernek yöneticisi, seçim sırası çalışmaların ve seçim sonuçlarının kendileri açısından aradıkları koşulları oluşturacağı hesapları içerisine girmişlerdir. Devşirme parti kurmayı özleyenler, düzenledikleri eylem platformlarıyla bir yandan sol olarak ortaya çıkan çevrelerin seçime girmesini teşvik ederken; diğer yandan da bunların kendi içlerinde boy sırasına girecekleri günü sabırsızlıkla beklemektedirler. Seçimi burjuvaziden yeni yeni mevziler almak mücadelesi olarak ele almak yerine, seçime giren – ki sol ve bilimsel sosyalist olma iddiasında olanların tümüne yakını seçime giriyor – sol'ları birbiriyle yarışan konumda göstererek, manzaranın acıklılığını , tasarladıkları seçim sonuçlarıyla birlikte kontrollü yeni partileşmeye dönüştürmeyi planladıkları anlaşılmaktadır. Sol için düşünülen bu senaryo'ya, kimilerinin "TİP'ten daha çok oy alamayacağız ama, ona gereken dersi vereceğiz ' diyerek, kimilerinin TİP'lilerin seçim çalışmalarını engellemek için fiili saldırılar düzenlemeleri ile işlerlik kazandırılmaya çalışılmaktadır.

Kendi varlığının geliştirilmesi yolu olarak burjuvazi ile mücadele etmek, yalnızca onu ve mevzilerini hedef almak yerine, TİP'in başarısızlığı ya da seçimler sonucunda özlemini çektikleri kötü sonuçları koymak, nesnel olarak burjuvazinin operasyonları ile üst üste çakışmak demektir.

Bütün dünya bilimsel sosyalist partilerinde olduğu gibi, ülkemizin bilimsel sosyalist biricik partisi olan TİP, ideolojisinden, politik çözümlemelerinden, deneyli kadrolarından, bilimsel sosyalist örgütlenme ilkelerine sıkı sıkıya bağlılığından aldığı güçle ve kendi mücadelesinin doğruluğuna olan inancıyla, yalnızca mücadele alanlarından biri durumunda olan seçimlerde, seçimler sırasında ve sonuçlarından sonra da mücadelesine aynı kararlılık ve tutarlılıkla devam edecektir. Bundan kuşku duyan iyi niyetli parti arayıcılarıyla, burjuvaziden boşalan alanı doldurmak için görev bekleyenler bu gerçeği mutlaka göreceklerdir. Bunun yanında, özlemini duydukları boy sırasına TİP'in de dahil olacağını bekleyenler, TİP örgütünün sürdürdüğü kararlı, özverili seçim çalışmalarının, sonuçta bu açıdan da hesabı bozacağından kuşku duymamalıdırlar.

İşçi sınıfı bilimsel sosyalist hareketinin en temel özelliği burjuvaziden bağımsız hareket olmasıdır. O, başarıları kadar, başarısızlıklarının sonuçlarını da gelişmesine araç kılar.

Kalıcı çözüm gerek!..

CHP, MBG ve CGP'nin olumlu oyları ve AP ile MHP'nin toplantıya katılmasıyla, TBMM'nin birleşik toplantısında sıkıyönetimin iki ay daha uzatılması kabul edildi. Sıkıyönetimin bu kez de uzatılması, öncekilere göre daha farklı bir anlam taşıyor. Çünkü bu uzatmayla artık kısmi seçimler sıkıyönetim koşullarında yapılacak.CHP ağırlıklı hükümetin, alışılagelen uygulamaların tersine bu kez seçimleri sıkıyönetim koşullarında yapma kararı, onun faşist terör karşısındaki aczinin ve yanılgısının bir ifadesi olurken, antidemokratik tutumları da benimsemeye yatkın bir politik karakterde olduğunu göstermektedir.

Oysa sekiz aylık uygulaması göstermiştir ki, sıkıyönetim ilerici-demokratik kuruluşlar, yayınlar üzerinde bir baskı unsuru olma özelliği taşımıştır ve "yaygın şiddet eylemlerini önleme" konusunda tam bir başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Sekiz aylık bu deneyden sonra hala sıkıyönetimi sürdürmekte ısrar etmenin anlamsızlığı bir yana, seçim ortamına olağanüstü koşullar içinde girmenin antidemokratik niteliği de CHP için kitleler karşısında yüklenilen bir sorumluluktur.

Daha şimdiden sıkıyönetim bildirileri seçimlere yönelik bir kapsama bürünürken, sıkıyönetim yasasının antidemokratik niteliğinden de gelen "yasal" dayanaklarla çeşitli baskı ve yasaklamalar getiriliyor. Yayınlanan sıkıyönetim bildirileri, seçim yasalarına da müdahale anlamı taşıyacak ölçüde kendiliğinden kısıtlamalar, yasaklamalar koyuyor. Sıkıyönetim böylelikle siyasi partilerin ve kuşkusuz işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin seçim çalışmalarına, propaganda araçlarına keyfi sınırlamalar getirme eğiliminde görülüyor.

Hem seçimler hem de toplu sözleşmeler sıkıyönetim altında yapılacak

Sıkıyönetimin TBMM Birleşik toplantısında kabul edilmesi bir başka tartışmaya yolaçtı. Tartışma, hükümetin tek başına çoğunluğu sağlayacak bir aritmetikten uzak oluşu ve çoğunluğun AP'nin "kadirşinaslığı" sayesinde sağlanmuş olması üzerinde sürüyor. AP, yalnızca hükümet ile çatışmasını gerginleştirme ve faşist partinin tabanının özlemleriyle kendi politikasını çakıştırma hesabıyla sıkıyönetimin şiddetli muhalifi görünmesine karşın, sıkıyönetimin uzatılmasını tehlikede görünce parlamentoya koştu. Bu, AP'nin gerçekte antidemokratik uygulamaların ne denli yanında olduğunun bir göstergesi idi. Böylelikle sıkıyönetim oylaması, CHP ile AP'yi birleştiren bir unsur olma özelliğini bu kez de sürdürdü...

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran da sıkıyönetimin uzatılmasından önce, sıkıyönetimin bir çare olmadığını, 15 ağustos günü yaptığı açıklamayla belirtmişti. Boran'ın basına ve TRT'ye verdiği demecinde şu görüşlere yer veriliyordu:

"Sıkıyönetim, esasen kısıtlı olan demokratik hak ve özgürlüklerin daha da kısıtlanmasından başka bir sonuç vermemiştir. Şimdi de sıkıyönetim, içinde bulunduğumuz seçim döneminde yürütülen politik çalışmaların karşısına dikilmektedir. Bildiri dağıtan üyelerimizin karşısına dikilmektedir. Bildiri dağıtan üyelerimizin Anayasa ve yasalara aykırı şekilde engellenmesi istenmesi bunun kanıtıdır...

"Faşist terörü gerçekten yoketmek ve önlemek için sıkıyönetimi uzatmak değil, faşist odakların üzerine cesaretle ve etkin biçimde yürümek ve bu odakları kurutma yoluna gitmek gerekir. Bunun için de, işçi ve emekçi kitlelerin örgütlü mücadelesine dayanılmalı, onların safında yer alınmalıdır. Oysa CHP nin bugüne kadar sürdürdüğü politika, emperyalizmle ve büyük burjuvaziyle uzlaşma, onlara teslim olma yönündedir."

Sıkıyönetimin antidemokratikliği, faşist teröre sıkıyönetimin çare olamıyacağının demokratik güçlerce durmaksızın yinelendiği ve faşist saldırıların yoğunluğunu aynı düzeyde koruduğu şu günlerde, Ecevit hükümetinin bir başka keyfi uygulaması öne çıkar oldu. Hükümet, tekelci büyük burjuvazinin yanında gittikçe çözümsüzlüğe saplanan politikasını, işçi sınıfının ekonomik-demokratik haklarını gaspederek düze çıkarma anlayışını sürdürüyor. Türk-İş ile girdiği ve kendisini çok da hoşnut ettiği anlaşılan diyalog, hükümete, DİSK'e karşı daha mesafeli, hatta daha saldırgan bir politika izleme cesareti verdi. Başbakan Ecevit, DİSK'i sorumsuzlukla suçlarken, yaşam pahalılığının, enflasyonun emekçi kitleleri artan bir hızla yoksulluğa ittiğini görmezlikten geliyor.

Hükümetin bu ters çıkışının ardından bazı önemli grev yasaklamaları geldi. Önce DYF-İŞ'in Devlet Demir Yolları'nda, daha sonra da Petrol İş'in Shell ve Mobil işyerlerinde aldıkları grev kararları, Bakanlar Kurulu tarafından alelacele birer aylık sürelerle ertelendi.

Hükümet bu grevleri yasaklayadursun, bazı çevreler onu talihsiz bir biçimde yakalıyorlardı. Shell yetkilileri, grev yasaklamasından birkaç gün önce yaptıkları bir açıklamayla, Shell'in 1979 yılının ilk yarısı içinde yaptığı karın, 1978 yılına göre üç kat fazla olduğunu göğüslerini gere gere açıklıyorlardı!

Ecevit hükümeti, sıkıyönetimlerle, grev yasaklamalarıyla ömrünü ne kadar uzatabilecek, bu şimdiden bilinmiyor. Ne var ki, seçim dönemi içinde olunduğu şu günlerde, bu uygulamaların CHP için pek hayırlı olmadığı, kendisinin de malumu olsa gerek...

gündemin başında

Teröre son!

MHP'nin ve yan kuruluşlarının kapatılması, tüm faşist odakların dağıtılması isteminin en geniş kitlesel boyutlara ulaştığı bir dönemde, bu kez yasal görünümlü teröre yeni bir hız kazandırılmaya çalışıldığı görülmektedir.

Yasal görünümlü terörün yoğunlaşmasının bir yönü, devlet aygıtına yuvalanmış gerici-faşist kadrolara ilişkindir. Bu kadrolar, etkinliklerini korudukları yörelerde ve alanlarda ilerici güçlere karşı açık bir terör kampanyasını yürüteblimektedirler. Önceki hafta sonunda İzmit'te meydana gelen olaylar, bunun apaçık bir kanıtıdır.

Kimi devlet kuruluşlarında hala başı çeken bu kadroların yasal görünümlü terörü azdırmak için, faşist odakların en açık biçimde ortaya döküldüğü bir zamanı seçmeleri kuşkusuz rastlantı değildir. Faşist odakları aklamak için başlatılan ideolojik saldırı kampanyası, köşeye sıkışan faşist örgütlerin yerine terörün şimdi sözde "yasal" araçlarla sürdürülmesiyle tamamlanmaktadır.

Fakat sorun, devlet kuruluşlarındaki MC artığı yöneticilerin, bu yeni terör kampanyası için cesareti nereden bulduklarıdır.

CHP hükümeti dönemi boyunca bu kadrolara dokunulmamış olması, onların bugün gemi azıya almalarını açıklayan başlıca faktördür. Ancak daha önemlisi, bu kadrolar, CHP hükümetinin faşist odaklar karşısındaki ürkek, çekingen, teslimiyetçi tutumundan cesaret almaktadırlar.

MHP'nin ve yan kuruluşlarının kapatılması, faşist odakların dağıtılması isteminin karşısına demagojik gerekçelerle çıkan Ecevit ve onun hükümeti, bu odakların devlet kuruluşları içindeki uzantılarına da zımni bir dokunulmazlık zırhı giydirmiştir. Bu kadrolar, kendilerine bir çeşit "yeşil ışık" yandığını görmüşler ve "görevlerinin" gereğini yerine getirmeye başlamışlardır.

Yasal görünümlü terörün hız kazanmasına zemin hazırlayan temel faktörlerden ikincisi ise, sıkıyönetim koşulları altında seçime gitmenin hükümet tarafından meşru ilan edilmesidir. Türkiye İşçi Partisi'nin seçim çalışmalarının karşılaştığı baskı ve engellemeler, Parti üyelerine karşı uygulanan yasa dışı önlemler, sıkıyönetim koşulları altında seçime gitmenin kaçınılmaz antidemokratik sonuçlarını şimdiden sergilemiştir.

Seçimlere sıkıyönetimle gidilmesi, aynı zamanda devlet kuruluşlarındaki MC artıklarının ve diğer gerici kadroların eylemlerine de güç kazandırmaktadır. Şimdi sıkıyönetimli illerdeki uygulamaları örnek alan kimi görevliler, aynı uygulamaları seçim yapılacak tüm illere, hatta tüm Türkiye'ye yaygınlaştırma çabası içindedirler. Bu ise seçimlerin ağır anti-demokratik koşullar altında yapılacağının, hatta ülke çapında fiili bir sıkıyönetim ortamının habercisi sayılabilir.

Sorumluları birer birer açığa çıkan faşist terörün yerinin sözde "yasal görünümlü" terörle doldurulması girişimleri de, hiç kuşkusuz bilimsel sosyalistlerin mücadele azmini zayıflatmayacaktır. Hatta daha da çok bileyecektir. Fakat "yasal görünümlü" terörün iktidardaki asıl sorumluları da, emekçi halktan en sert cevabı almakta gecikmeyecektir.

• mehmet aköz

Açıkgöz: Sıkıyönetim TİP'i hedef almıştır

"İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 25 nolu bildirisi seçim çalışmalarını engellemeye yöneliktir ve Anayasa'ya, yasalara aykırıdır. Bu antidemokratik uygulamalardan Başbakan doğrudan sorumludur. Sıkıyönetimin bu kararı TİP'i hedef almaktadır. Çünkü şu anda Parti'mizden başka bildiri dağıtan yoktur.

"Sıkıyönetim Komutanlığı dün yayınladığı bildiriyle, bildiri dağıtma konusunda aldığı ve açıkladığı eski kararlarının da dışına çıkmıştır. Çünkü Sıkıyönetim Komutanlığının 27 Aralık 1978 tarihli 2 nolu bildirisinde "münhasıran sıkıyönetim ilanını gerekli kılan olay ve eylemlere ilişkin" konularda yasaklama getirilmiştir. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı, bu durumu, Başbakanın İstanbul'da duvarlara asılan afişleri dolayısıyla 26 Temmuz 1979'da yaptığı açıklamada tekrarlamıştır.

"Durum böyleyken, şimdi, Partimizin seçim çalışmaları kapsamındaki bildiri dağıtma çalışmaları engellenmek istenmektedir.

"Sıkıyönetim Komutanlığı Parti'mizin seçim bildirisi dağıtmasını önlemek için çaba sarfedeceğine, 1 Mayıs günü Genel Başkanımız Behice Boran ve üyelerimize işkence edenleri yakalayıp mahkemeye çıkarmalıdır. 1 Mayıs günü Türkiye İşçi Partililere hunharca saldıranlar ellerini kollarını sallayarak ortada dolaşmaktadırlar. 1 Mayıs günü Merter'de görevlendirilen toplum polisi ekiplerl bellidir. Bunların bindikleri araçların plaka numaraları gazetelerdeki resimlerden bile okunmaktadır. Ama aradan 4 aya yakın bir zaman geçmiştir ve faşist saldırganlar hala görevleri başındadır.

"Baskılar ve saldırılar işçilerin, köylülerin Sosyalist Türkiye'si için Parti'mizin yıllardır sürdürdüğü, mücadeleyi durduramamıştır. Yine durduramayacaktır. Sağlı-sollu saldırılar ve oyunlar birbir boşa çıkarılacak ve Türkiye İşçi Partisi seçimlerde başarıya mutlaka ulaşacaktır."

- İzmit'te katledilen ilerici Fevzi Kuruçay'ın katili ÜGD'li faşist Mansur Cici ortalıkta serbestçe dolaşıyor.
- Faşistlerin güvenilir dostu Kocaeli Valisi İbrahim Vural derhal görevden alınmalı ve hakkında soruşturma açılmalıdır.

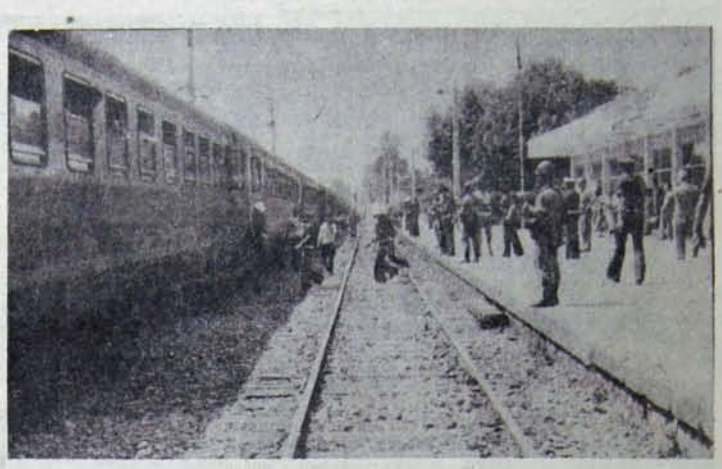

Sorumlulara işten el çektirilip hesap sorulmalı

Kocaeli Valisinden hesap sorulmalıdır

İzmit'te 18 Ağustos Cumartesi günü akıl almaz bir terör ortamı yaşandı. Devletin yasal güçleri vali ve emniyet müdürlüğü eliyle ortaya konulan baskı ve terör, faşistlerle işbirliği sonucu toplu bir katliam girişimine dönüştürüldü. Katliam girişimi sonunda ilerici bir genç öldürüldü, birçok kişi de polis ve faşist kurşunlarıyla ve bıçaklarla yaralandı.

Kocaeli Valisi İbrahim Ural ve Emniyet Müdürü, faşist odakların kapatılması için çeşitli kuruluşlar tarafından düzenlenen miting başvurusunu, seçim yasaklarına girdiği gerekçesiyle geri çevirdi ve İl Seçim Kurulu'ndan izin alınmasını istedi. İl Seçim Kurulu ise, miting tertip komitesinin başvurusu üzerine, mitingin seçim yasaklarını ilgilendirmediği yönünde bir karar aldı. Ne var ki, bu karara karşın, Kocaeli Valisi ve Emniyet Müdürü, mitingi yaptırmamak için yoğun bir terör uyguladı.

Polis ve jandarma, İstanbul'dan trenle mitinge gelenler olduğu haberini aldıktan sonra, treni İzmit'de durdurmayıp yolcularıyla birlikte Adapazarı'na kaçırdı. Üstelik de bu olay, treni mitinge katılacak olanların kaçırdığı şeklinde kent içinde fısıltı yoluyla yayıldı. Bu arada kente gelen bütün araçlar İzmit girişinde durduruldu ve yolcular hiçbir ayrım yapmaksızın coplanarak indirildi. Aralarında genç olanları seçilerek, miting için gelip gelmediği araştırılmaya bile gerek görülmeden geri gönderildi. Bütün bu önlemlere karşın, kentin çeşitli yerlerinde toplananlar polis tarafından düzenlenen saldırılar sonucu, coplandılar, tartaklandılar, kadınlar saçlarından çekilerek sürüklendiler. Kentin çeşitli yerlerinde sürdürülen bu terör sonunda yüzlerce kişi gözaltına alındı.

Gözaltına alınanlar daha sonra sorguları bile yapılmadan teker teker salıverilmeye başlandı. Ancak bu kez de provokasyonun ikinci bölümünün uygulamasına geçilmişti. Emniyet Müdürlüğü'nden çıkanlar, polisin gidiş yollarında yaptığı barikatlarla karşılaştılar. Yalnız bir tek yol açık bırakılmıştı gidiş için! Bu sokakta ÜGD Kocaeli Şubesi bulunuyordu ve faşist katiller sokağı tutmuş, Emniyet Müdürlüğü'nden bırakılanları bekliyorlardı. Polislerin saldırısı sonucu zorunlu olarak o sokağa girenler, faşistlerin kurdukları pusuyla karşılaştılar. Faşistler birer ikişer yürüyenlere bıçak ve şişlerle saldırdılar. Bu saldırı sırasında Fevzi Kuruçay adlı İGD üyesi bir işçi ağır yaralandı. Fevzi Kuruçay, Kocaeli'de tedavi edilemeyeceğinin anlaşılması üzerine İstanbul'a gönderildi, ancak hastaneye ulaşamadan yolda öldü.

İzmit'te iki gün boyunca sürdürülen bu hunharca terör, Kocaeli Valisi, Emniyet Müdürü ve ÜGD'li faşistlerin açık bir işbirliği sonucu gerçekleştirildi. Bu işbirliği sonucu bir gencin kanına girildi, birçok kişi ağır yaralar aldı. Bu terörün sorumluları artık bir cinayetin failleri durumundadır. Fevzi Kuruçay'ı bıçaklayan faşistin kimliği belirlenmesine karşın, Mansur Cici adlı katil bugün İzmit'de hala elini kolunu sallaya sallaya dolaşıyor. Ayrıca, Mansur Cici adlı faşistin, cinayetten bir saat kadar önce İzmit Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı 41 DE 405 plaka numaralı otomobilden inen polislerle bir süre görüştüğü de biliniyor.

İzmit'de yasal görünümlü terör yuvalarıyla faşist çeteler, MHP'nin kapatılması girişimlerinin yoğunlaştığı, faşist cinayetlerin sorumlularının bir bir açığa çıktığı günlerde, ilerici-demokratik güçler üzerindeki terörü yoğunlaştırmayı tek çare olarak görüyorlar. Terörün kaynağı İzmit'de olduğu gibi bu denli açığa çıkmış olmasına karşın CHP ağırlıklı hükümet faşist saldırıların hala seyircisi durumunda.

"CHP, bugün açığa çıkan faşist cinayet şebekelerinin üzerine gidip, hesap soracağına; faşist katillerin politik örgütlerin oy kaygısıyla kapatmaktan çekinmektedir.

"CHP, bugün açığa çıkan faşist cinayet şebekelerinin üzerine gidip, hesap soracağına; faşist kaillerin politik örgütlerini oy kayısıyla kapatmaktan çekinmektedir.

Faşizmin kaynağının kurutulabilmesi için, emperyalizmle, onun iş birlikçisi tekelci büyük sermayeyi kuşatmak ve giderek ortadan kaldırmak gerekir. CHP gerçekten demokrasiye bağlıysa açığa çıkan ve suçüstü yakalanan faşist Milliyetçi Hareket Partisi ve onun ülkücü yan kuruluşlarının üzerine gidip, bu cinayet şebekelerini dağıtmak ve hesap sormak zorundadır."

Taksan'da MC işgali ne zaman kalkacak?

Okulunu bitirdiği günden bu yana Genel Müdürlük dışında hiç bir işle ilgilenememiş TAKSAN Genel Müdürü İsmail Özdağlar için, bu bir tanrı vergisi olmalı. Yirmidokuz yaşında, yatırım tutarı altı milyar lira, sermayesi beşyüz milyon lira olan bir kamu kurumuna Genel Müdür olarak tayin edildi. İkinci MC'nin tehlikeye girdiği dönemde bir gecede CHP'li oluverdi. CHP iktidarının sallandığı bu dönemde ise tekrar MC partileri arasındaki yerini güçlendirmeye çalışıyor.

CHP iktidarının tartışmalı bakanlarından sayın Kenan Bulutoğlu'nun "İsmail çalışkan, genç, dinamik bir çocuktur" yargısı ile bugüne kadar konumunu koruyan Özdağlar tüm fabrikaların yarı mamul madde girişi niteliğindeki dökümhaneyi TRANSTÜRK Holding'e peşkeş çekerken acaba hangi hesapların peşindeydi.

Demokratik kurumların uyanıklığı sayesinde kamu sektöründen özel sektöre fon aktarımını sağlıyamamanın rahatsızlığını çeken şirket yöneticileri başka düzenler kurmaya başladılar. İşveren sendikası niteliğindeki Hak-İş Federasyonuna bağlı Özdemir-İş sendikasının tescilli ümmetçilerini ilerici TAKSAN işçileri üzerine saldırtmaya başladılar.

1978 Ramazan ayı içinde kadınların zayıf ve aşağılık yaratıklar olduğunu ifade eden nur risalelerini TAKSAN'da çalışan bayanlara dağıtan, Genel Müdürün vurucu gücü Cahit Ağaoğlu bu yıl sendikanın yeni toplulş sözleşmesi çalışmalarına katılan Erol Ayvacıklı üzerine saldırtıldı.

Erol Ayvacıklı TAKSAN dökümhane projesinin teknik sorumlusu, TAKSAN–TRANSTÜRK ortaklığının muhalifi bir mühendis olduğu gibi aynı zamanda sendikanın ve Genel Müdürlüğün muhalefetine rağmen TAKSAN işçilerinin kararlı tutum ve desteği ile işyeri temsilcisi seçilmişti. Ölüm tehditlerine aldırmadan sendika-Gn. Md. lük tezgahlarına ve keyfi uygulamalara bir sınırlama getirmişti. TAKSAN işçilerinin aldığı destek ile doğru bildiği çalışmalarını sonuna kadar yürüten Ayvacıklı son olarak 17 Ağustos 1979 cuma mübarek günde şirket içinde açıkça Ağaoğlu'nun saldırısına uğradı.

Bu olaylar karşısında suskunluğunu koruyan İşletmeler Bakanlığı yetkilileri bir önceki TAKSAN–TRANSTÜRK ortaklık çalışmaları sırasında da suskunluklarını korumuşlardı.

Bakan Bulutoğlu tavrını belirlemek zorunda...

Bu suskunluğun yanısıra TAKSAN'a alınan yeni personel içinde Akıncılar Derneğinin Karate hocalarından Musin Su'yu da göremiyordu. Bakanlık yetkililerinin malum sağırlık ve körlüklerinin yanısıra, yurt dışına eğitim için gönderilecekler arasında eski MHP'li yeni MSP'li Mehmet Demirel'in mutlaka konmasını istemesi ise çok değişik soruların doğmasına neden olmaktadır.

1978 Aralık ayı içinde Özdağlar özel plan ve programı gereği benzer senaryolarla Bakanlık yetkililerini ilginç bir biçimde ikna etmiş ve TAKSAN çalışanlarından Dündar Tatoğlu'nun işine son vermişti.

İşletmeler Bakanı ve Bakanlık yetkilileri bu tür senaryoların ne ilk ne de son olmadığını artık görmelidirler. MC artığı Genel Müdürler değiştirilmediği taktirde ilerici kıyımı devam edecektir. Kıyımların yanısıra bir yandan Bakanlıkla olan iyi ilişkilerini sürdüren Özdağlar bir yandan da Manisa'nın Demirci ilçesinde MC partileri lehinde seçim çalışmaları yapmaktadır.

Faşist odakların dağıtılmasının her demokrat için güncel bir görev olduğu günümüzde, kamu kurumlarını çiftlikleri gibi kullanan Genel Müdürler aynı zamanda söz konusu kurumları faşist kadroların finansman kaynağı olarak kullanmaktadır.

Gerekli ve tek önlem olan Genel Müdürün değiştirilmesine gidilmediği taktirde bu güne kadar olan ve bundan böyle olacak tüm olayların sorumluluğunu CHP'li Bakanın şahsında CHP ağırlıklı hükümet, bütün ağırlığı ile boynunda taşıyacaktır.

Seçime doğru

Zafer yolunda bir adım daha

Sargın: Faşist odağın tüm sorumluları mahkeme önünde hesap vermelidir

Yedi Türkiye İşçi Partili'nin katledilmesiyle ilgili davanın başlaması üzerine Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın 24 Temmuz'da verdiği demeçte şöyle dedi:

"Yedi arkadaşımızın Bahçelievler'de hunharca katledilmesine ilişkin davanın başlamasıyla bir kez daha görüldüğü üzere tüm bu faşist saldırı ve cinayatlerde göze çarpan iki olgu var: Birincisi, cinayetin bir üst sorumlularının henüz yakalanmamış olması, duruşmaya çıkarılanların yalnızca tetiği tutan eller oluşu; ikincisi de katillerin emniyette verdiği ifadelerde veya tanıkların bilgisiyle bir üst durumda olanların adının saptandığı anda gerçek fail ve elebaşıların ortadan kaybolabilmesidir.

"Buna bağlı olarak idari ve adli merciler her olay için geçici ve ayrı bir örgütlenmeden söz açmaktadırlar. Ayrı görüşte, aynı çevreden, ayrı yasal görüntülü örgüt üyesi, ama birbirinden bağımsız yüzlerce geçici örgüt veya çete! Gülünçlük ortadadır. Bunların birbirinden bağımsız ve habersiz olmalarına önce mantıken imkan yoktur. Ayrıca planlama sırasında önceden edindikleri bilgiler, değişik olaylarda kullanılan aynı silahlar cinayet sonrası gizlendikleri yerler... gibi konularda ortaya çıkabilenler dahi tüm bu cinayet ve saldırı şebekelerinin tek bir merkezden idare edildiğini açıkça ortaya koymaktadır. Ancak elebaşıların yakalanmayışı, ve zincirin bir yerden koparılarak faşist odağın su yüzündeki partisi ve örgütlerinin yöneticilerine kadar uzatılamayışı, bu görüntüye neden olmaktadır.

"Bu durumda cinayet şebekeleri ve ardındakiler, devlet içindeki yuvaları ve su yüzündeki yasal görüntülü parti ve örgütleriyle tek bir bütün olan faşizme faşist odağa karşı ciddi bir mücadeleden bahsedilemeyeceği bir yana; bu herşeyden önce yeni yeni saldırı ve cinayetlerin planlanması ve gerçekleştirilmesine olanak verdiği için tehlikelidir de.

"Sızmalar varsa, ayrı bir soruşturma ve kovuşturma ile mutlaka önlenmeli, faşist odağın devlet mekanizması içinde yuvaları dağıtılmalı, bugün birbirinden kopuk ve bağımsız görünen veya gösterilmeye çalışılan tüm saldırı ve cinayetlerin bağlantıları ortaya çıkarılarak tek bir bütün olan faşist odağın tümüyle üzerine yürünmelidir.

"O zaman bunların gerisindeki bir avuç tekelci kapitalist dışında işçi, emekçi tüm halkımızın, tüm demokratik güçlerin ortak talebi olan MHP'nin kapatılması gereği yerine getirilmekle kalmayacak, ayrı zamanda faşist cinayet şebekeleriyle birlikte devlet mekanizması içinde çöreklenenleri ve su yüzündeki yasal görüntülü tüm parti ve örgütlerinin yöneticileri olarak faşist odağın tüm sorumluları mahkeme önünde hesap verme durumda olacaklardır. Asıl yapılması gereken budur."

Türkiye İşçi Partisi MYK önceki hafta sonunda yürütülen seçim çalışmalarını değerlendirerek, her türlü baskı ve saldırıya rağmen yurdun dört bir yanında görevlerini başarıyla yerine getiren tüm Parti örgütüne bir mesaj yayınladı. MYK nın mesajı şöyleydi:

"TİP'nin il ve ilçe örgütleri, çalışma ekipleri, yiğit militanlar!

"Faşizm, umudu ve aydınlığı boğmak, bu kör karanlığı sürdürmek için saldırıyor. Türkiye İşçi Partilileri, işçi sınıfı savaşçılarını ve bütün demokratları zulümle, kanla, ölümle susturacağını sanıyor.

"Bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelelerinde bugüne kadar çok sosyalist, yurtsever, demokrat kanı döküldü. Partimiz nice yiğit militanını yitirdi. İşte Vedat Demircioğlu. Amerikan emperyalizmine karşı mücadelenin ilk şehidi. Ve işte Ankara'da Bahçelievler'de faşizmin katlettiği yedi sosyalist, yedi can kardeşimiz. Hepsi TİP'nin yiğit üyeleriydiler.

"Şehitlerimizi unutmayacağız. Kanımız yerde kalmayacak. Dökülen kanlarımızda aydınlık çiçekler açacak. Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde vurulup düşen yoldaşlarımızı unutmayacağız. Bir bir hesap soracağız eli kanlı faşist katillerden. İşçilere, köylülere, emekçilere karşı bütün suçların hesabını soracağız. Bahçelievlerde öldürülen yedi üyemizin ve tüm işçi sınıfı şehitlerinin hesabını soracağız.

"Türkiye İşçi Partisi güçlendikçe, işçi-köylü emekçi kitlelerin mücadelesi geliştikçe kurtuluşumuz yakınlaşıyor. Yüce sosyalizm artık hayal değil. Saldırılar, dökülen kanlar bizi durduramayacak. Bütün demokratların, ilericilerin, yurtseverlerin mücadelelerini birleştireceğiz ve faşizmi ezeceğiz. Bağımsız, özgür bir Türkiye kuracağız. Sosyalist Türkiye'yi kuracağız. Güçlükleri aşarak, saldırıları püskürterek zafere ulaşacağız. Bu gün sürdürdüğümüz seçim kampanyamız, sosyalizmi kurmakiçin iktidara yürüyen partimizin hedefe biraz daha yaklaşması yolunda yeni bir adım olacak.

"Türkiye İşçi Partisi'nin bütün örgütleri, yiğit militanlar!

"Sosyalizmin yüce bayrağını daha yükseklerde dalgalandırmak için ileri!"

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, İLERİCİ AYDINLAR, İLERİCİ GENÇLER!...

Türkiye İşçi Partisi 14 Ekim 1979'da seçim yapılacak 29 ilin tümünde birden seçimlere giriyor.

Seçim dönemleri, Partimizin, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde, sesini ülke çapında ve yoğun biçimde duyurabilme olanaklarını vermektedir.

Seçim çalışmalarının en etkin ve başarılı sonuca ulaşmasında Partililerin cesur, özverili çalışmalarının yanısıra, Partimize inanmış, gönül vermiş arkadaşlarımızın da katkıları büyük önem taşımaktadır.

Türkiye İşçi Partisi Merkez Yönetim Kurulu'nun Parti'nin tüm üye ve aday üyelerinin aylık gelirlerinin belli bir yüzdesini Ağustos, Eylül, Ekim aylarında Parti merkezine bağış olarak göndermeleri konusundaki kararını Parti dostlarına da duyurmaktadır.

Gerçek ve kurtuluş yolu olan sosyalizmin ve sosyalist mücadelenin güçlendirilmesi, aynı zamanda faşizme karşı mücadelenin de kalıcı sonuca ulaşmasını sağlayacaktır.

Yurtseverler, antifaşistler, ilericiler, demokratlar,
Tüm sosyalistler!..
Bağış kampanyasına. Görev Başına!

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
GENEL MERKEZİ

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
Bağış Kampanyası, Hesap No: 60
Ziraat Bankası – Çemberlitaş Şubesi
İSTANBUL

TOPRAK VE TARIM REFORMU MÜSTEŞARLIĞI MHP İŞGALİ ALTINDA

TİP Başkanlık Kurulu üyesi Can Açıkgöz 18 Ağustos tarihli demecinde şöyle dedi:

"CHP üst yönetimi faşist tehlikeyi küçümseyen anlayışıyla ve faşizmin Meclis'te yenildiği safsatasıyla, tam bir gaflet içindedir. CHP Genel Sekreterinin dün verdiği demeç, bunun açık bir örneğidir.

"Çünkü MC döneminde başlayan faşist işgal CHP iktidarında devam etmektedir. Devletin çeşitli kurumları içinde yuvalanan faşist odaklar büyük kısmıyla hala yerindedir.

"Örneğin toprak ve tarım reformu müsteşarlığı MHP'lilerin işgali altında bulunmaktadır. Müsteşarlığın Genel Müdürü Hüsnü Poyraz, 1977 seçimlerinde Gaziantep'ten MHP adayıdır. Müsteşar yardımcısı yapılan Güngör Eraslan MHP'nin Niğde adayı olmuştur. Genel Müdür Yardımcılığı görevine getirilen Kaya Aysen aynı seçimlerde Konya'dan MHP adayıdır. Daire Başkanlıklarına terfi ettirilen Ahmet Avcı, Mustafa Yalvaç, Azmi Demirel hep MHP adaylarıdır. Müsteşarlığın diğer birçok görevlisi de MHP yanlılarıdır.

"CHP üst yönetiminin içinde bulunduğu gafletin CHP'yi destekleyen emekçiler de farkındadır. Faşizm tehlikesi işçi sınıfının, yoksul köylülerin, ilerici aydınların ve gençlerin Türkiye İşçi Partisi öncülüğünde yürüttükleri mücadele ile yok edilecek ve faşizm ezilecektir.

BİLİMSEL SOSYALİSTLER BASKIYLA, ZULÜMLE, SİLAHLA KORKUTULAMAZ

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu Üyesi Yalçın Cerit, 19 Ağustos günü Basına ve TRT'ye aşağıdaki demeci verdi.

"Çağımız kapitalist sistemin temelden çatırdadığı, sosyalizmin devamlı yükseldiği bir çağdır. Bu gerçek karşısında, başta Amerikan emperyalizmi olmak üzere tüm sömürücü güçler korku içindedirler.

"Türkiye'de Amerikan emperyalizmine bağlı tekelci sermayenin ipliği pazara çıktığı için demokrasiye düşmandır. Bunun için 12 Mart 1971 döneminde faşist uygulamalara gidilmiştir. Faşist ülkücü örgütler, bunun için beslenip cinayetlere salınmıştır.

"Burjuva partileri bir yandan faşist baskı ve cinayetleri desteklerken, bir yandan da emekçi kitleleri aldatma ve saptırma yollarına başvururlar. Faşist partinin işçileri fabrikalara ortak edeceğini söylemesi, işsizlere iş bulacağını vaadetmesi yalandır!. Eli kanlı faşist MHP'nin emperyalist tekellere karşı çıkar görünmesi bir aldatmacıdır. İtalya'da Mussolini, Almanya'da Hitler, faşist diktatörlüklerini kurabilmek için, işledikleri cinayetlerin yanısıra kitlelere bu tür sahte sol vaadlerle yaklaşmışlardır. Türkiye'de de oynanmak istenen oyun budur.

"Fakat yurdumuzda faşizme geçit verilmiyecektir. Türkiye İşçi Partisi öncülüğünde geliştirilen örgütlü birleşik güç, faşizmi ezecektir.

"Bilimsel sosyalistler baskıyla, zulümle, silahla korkutulamaz.

"Amerikan emperyalizmi ve ona bağlı tekelci sermaye bizden korksun!. Daha büyük kâr hırsıyla gözü dönmüş büyük sermaye ve onun para karşılığında fedalliğini yapan faşistler, Türkiye İşçi Partililerden korksunlar!

Baskılara karşı sosyalizmin gür sesi

Ekim 1979 seçimlerine yönelik olarak Türkiye İşçi Partisi tarafından sürdürülen yoğun çalışmalar ilk gününden bu yana çeşitli engellemelerle karşılaşıyor. Türkiye İşçi Partisi'nin seçim çalışmalarına engel olmak isteyenlerin başında sıkıyönetim ve emniyet yetkilileri geliyor. Ancak faşist saldırganlar da saldırılarını eksik etmiyorlar. Öte yandan Türkiye İşçi Partisi'nin seçim çalışmalarına gelen saldırılar içinde goşist grupların ve UDC slogancılarının da rolü az değil. Özellikle UDC slogancıları fabrikalarda bildiri dağıtan Türkiye İşçi Partililere "faşistler geldi" yalanıyla işçileri saldırtma çabası içine giriyorlar.

İstanbul'da yürütülen seçim çalışmaları içinde bugüne kadar 35 civarında saldırı olayı meydana geldi. Sıkıyönetim ve Emniyet tarafından hiçbir yasal dayanak olmaksızın gözaltına alınan partililerin sayısı ise 65 civarında.

Seçim çalışmalarının engellenmesi yönünde gösterilen çabalara İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 2 numaralı bildirisi dayanak olarak gösterilmeye çalışılıyor. "Emniyet yetkilileri" bu bildiride muğlak olarak yer alan ve aslında derneklerin bildiri dağıtmasının yasaklandığını belirten maddeyi sürekli olarak kullanma gayretinde. Oysa bu bildirinin kapsamında siyasi partilerin faaliyetlerinin yasaklandığına dair hiçbir açıklama yok.

Türkiye İşçi Partisi'nin seçim çalışmalarını engelleme kararında olan "güvenlik kuvvetleri"nin yeni tutamağı ise seçim yasaklarının başlamış olması. Öne sürülen nokta, bildiri dağıtmanın seçim yasaklarının ihlal edilmesi yönünde olduğu.

"Güvenlik Kuvvetleri"nin baskıyöntemlerinin başında seçim çalışması yürüten partililerin polis ekipleri tarafından yakalanması geliyor. Yakalanan partililer önce karakollara götürülüyor. Karakollarda ise yanıt hazır: "bizim yapabileceğimiz bir şey yoktur. Biz işlem yapıp 1. şubeye havale ederiz" deniliyor. 1. Şube'de de bildirilerde suç unsuruna rastlanmayınca partililer sıkıyönetime gönderiliyor. Sıkıyönetim cevabı ise hazır "bizi ilgilendirmez". Tüm bu işlemler tekrar başa doğru uygulanıyor. Böylece de partililerin 2 gün boyunca gözaltında tutulmaları sağlanıyor.

Öte yandan bu keyfi uygulamaların yanında terör de yer alıyor. Örneğin Fatih'te jandarmalar dağıtılan bildirileri halkın elinden toplayıp yırtıyorlar. Eyüp'te bildirileri alan Sağmal İplik Fabrikasında bildiri alan işçi karakola çekiliyor. Kadıköy'de ise partililerin görev gazetesi verdikleri bir yurttaş evi basılarak karakola götürülüyor ve dövülüyor.

Bu arada İstanbul Sıkıyönetim yetkilileri de artık "seçim yasağı", "Sıkıyönetim yasağı" ikileminden kurtulmak için her sorulduğunda "yakalayın getirin" yanıtını veriyor. Gözaltına alınmaların gerekçesi olarak da bazan yetkililer, yüksek sesle gazete satarak halkı rahatsız etme" yi gösteriyorlar.

TİP'E KARŞI UDC SLOGANCILARI

Türkiye İşçi Partisi'nin İstanbul'da yürüttüğü seçim çalışmalarını engelleme görevini yüklenen grupların başında UDC slogancıları geliyor. Örneğin Hoover işyeri baştemsilcisi "kesin kararlıyız, TİP'e bildiri dağıttırmayacağız" diyebiliyor.

Uzel işyerinde ise aynı görüşü paylaşan bir kişi bildiri dağıtan partililere demir çubukla saldırarak tehditler savuruyor. UDC slogancılarının sürekli olarak çiğnedikleri sakız da "toplu iş sözleşmesi döneminde bildiri dağıtmanın bölücülük olduğu" suçlaması. Bu arada Uzel işyeri baştemsilcisi Tahsin Çalışkan da TİP'e karşı yürütülen fiili engellemelerin başını çekiyor. Bu kişi daha önce bir antifaşist güçbirliği platformu toplantısında faşistlerle uzlaşmacılığı ortaya çıkan ve bunu da kabul etmek zorunda kalan bir kişi.

Seçim kampanyasına karşı yürütülen engelleme çalışmalarında maocular da yerlerini alıyorlar. Kadıköy'de maocu gruplar TİP'e karşı eylem birliği çalışmaları içindeler.

KONYA'DA TİP ÜYESİ ŞİŞLE YARALANDI

Seçim çalışmalarını sürdüren TİP üyelerine saldırılar kimi yerde silahlı sopalı biçimler alıyor. Geçtiğimiz hafta böylesi saldırılardan biri Konya'da yer aldı. Kentin Şatafon sitesi civarında Türkiye İşçi Partisi'nin bildirilerini dağıtan 6 partiliye bir grup faşist tarafından saldırıldı. Faşist çetelerin bu saldırısı sırasında Parti üyesi Fahri Erkoca beş yerinden şişle yaralandı. Faşist saldırganlar, Erkoca'yı yaraladıktan sonra olay yerinden kaçıyorlar, saldırganların yakalanması yönünde ise herhangi bir gelişme ortaya çıkmıyordu.

SAMSUN'DA "SUÇ OLABİLİR" GEREKÇESİYLE BİLDİRİ TOPLAMA GİRİŞİMİ

Türkiye İşçi Partisi'nin Samsun'daki seçim çalışmalarına yönelik engelleme çabalarına geçen hafta yenileri eklendi. Önceki hafta TİP'lilere yönelik bir tertibi tezgahlamaya çalışanlar, bu kez de Tekel fabrikası önünde bildiri dağıtan 7 kişiyi emniyete götürdüler. TİP'lilerin emniyete götürülme gerekçesi, "bildiride suç olup olmadığının incelenmesi" idi. Hiçbir yasal dayanağı olmayan bu girişimlere sürekliliik kazandırılmaya çalışılıyordu.

VAN'DA BİLDİRİ DAĞITAN 4 KİŞİ TEKRAR GÖZALTINA ALINDI

TİP'nin yurdun dört bucağında sürdürülen etkin seçim çalışmaları, Van'da da yasa dışı engelleme girişimiyle karşılaştı. Bildiri dağıtan dört partili yeniden gözaltına alındılar ve bir süre sonra bırakıldılar. Ne var ki bu engelleme girişimi de Van'da sosyalizmin gür sesinin her gün daha geniş kesimlerde yankılanmasını engelleyemedi.

SEÇİM KÜTÜKLERİNDE ADIMIZI BULALIM, YOKSA YAZDIRALIM

14 Ekim 1979 günü yapılacak seçimlerle ilgili seçmen kütükleri, seçim bölgesi olan illerde 27 Ağustos, 2 Eylül tarihleri arasında muhtarlıklarda askıya çıkarılacak.
Bütün seçmenlerin, seçmen yazım gününde adları sayım memurlarınca yazılmış bile olsa, asılacak kütükleri incelemeleri ve adlarının yazılı olup olmadığını mutlaka araştırmaları gerekiyor. Oy verme hakkının kullanılabilmesinin bu ilk şartını yerine getirmek üzere; adları seçmen kütüğünde yazılı olmayanların, muhtarlıklarından aldıkları birer nüfus kağıdı sureti ve ikametgah bildirimiyle birlikte, ilgili "İlçe Seçim Kurulu" na hitaben yazılı bir dilekçeyle seçim kuruluna başvurmaları gerekiyor.

NOT...

Mağara

Örsan Öymen anlatıyordu bir gün. Fransa, İsviçre ve İtalya'nın en ünlü kumarhanelerinin, en sürekli ve en paralı müşterilerinin başında "bizim" iş adamları geliyormuş. "Hangi kumarhaneye gitsen, muhakkak bizimkilere rastlarsın" diyordu. Hatta İsviçre'de bir kumarhanenin camında şöyle bir duyuru da okumuş:

"– Türkçe bilen komi aranıyor..." Ve ekliyordu:

"– Avrupa'da Türkçe bilmenin tek para getirdiği iş kumarhane garsonluğu..." Mayıs ayında Strasbourg'a gidip gelen eski bir gazeteci arkadaşımız da aynı şeyleri söylemişti:

"– Dehşet para bırakıyorlarmış birader..."

Öyle üç - beş olay değilmiş. İş, Türkiye'nin bu ülkelerdeki büyükelçiliklerinin dikkatini çekecek boyutlara da varmış... "Dikkatini çekse kaç yazar?" diyeceksiniz. O kumarbazın sınıfsal egemenliği, onun siyasal iktidarı değil midir biraz da bu nazik ilintiyi kuran güç.

Nereden gelir bu değirmenin suyu?

Sorun sadece "iş seyahatı" bildirimi yaptıktan sonra zırt-vırt Avrupa'ya gidip-gelme, gitmişken biraz hovardalık etme keyfiyeti değildir elbette.

Sorun, bu değirmenin çarkına dökülen suyun nereden geldiğidir.

Bir düşünün, ben işçiyim, aldığım aylık ücretin yaklaşık yüzde 40'ı benim elime değmeden devlete vergi kesilir o dakika. Ben memurum. Aldığım aylığın gene yaklaşık yüzde 40'ı benim elime değmeden o saniye kesilir devlete vergi diye. Bir de buna sigorta primi, emekli sandığı kesintisi ve MEYAK çarpıntısı gibişeyler eklerseniz maaşınızın yarısını kurtarırsanız gene de iyidir...

Siz hiç "Yahu bu ay biraz durum sıkışık, vergi borcumu erteleyin gelecek aya" diyebilir misiniz? Veya şöyle diyebilir misiniz:

"– Arkadaş, bu yüzde 40 fazla. Ben aylık gelirimin yüzde 20'sini vermek istiyorum..."

Ya da, tövbe tövbe, şeytan kulağına kurşun, "Yok arkadaş, ben hiç vergi vermek istemiyorum" diyebilir misiniz?

Adamın dişini sökerler, ne diyorsunuz siz?

Amaaaa!

Siz eğer hür teşebbüs iseniz işler değişir. Eksik kazanç gösterip az vergi vermek. Zarar gösterip hiç vergi vermemek. "Ya allah" deyip gönlünüzden kopanı erteletmek!.. Mümkün mü? Mümkün olmaz mı?..

Anayasanın 40. maddesi şöyle:

"– Devlet, özel teşebbüslerin güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır..."

Aslına bakarsanız Anayasa, bu veciz anlamla tek maddelik olmalıdır!

Çünkü bakiye 150 küsur maddenin önemli bir bölümü mide bulandırmaktadır!..

Bunun adına hür teşebbüs düzeni denir.

Sizin vergiler bu değirmene kredi diye taşınır. Sizin sigorta primleri, emekli kesintileri, MEYAK çarpıntıları bu değirmenin çarkına "kaynaklar" nami altında akıtılır.

1976 yılı resmi rakkamlarına göre yaklaşık tahmin edilen vergi kaçakçılığı toplamı 53 milyar liradır. Sizler vergi kaçırma hürriyetine ve teşebbüs gücüne sahip olmadığınız için bu vergiyi kaçıran "bizim" hür teşebbüsümüzdür.

1978 yılı resmi rakkamlarına göre, Türkiye'nin milli geliri 1 trilyon 300 milyar liradır. Bunun yaklaşık üçte birini diyelim, yani 430 milyar kadarını işçiler, memurlar, emekçiler öder. Aynı ölçütlerle yapılacak hesaplamalarla, özel teşebbüsümüzün her yıl kaçırdığı vergi tutarının 100 - 150 milyar lira dolayında olduğu sonucunu çıkarıyor uzmanlar. Defterde bu boşluk sırıtıyor.

Arada bir de devlet var. Bazı panayır komiklerine göre, "tarafsız", "sınıflarüstü", "baba" devlet!..

İşte bu kerpetenle sökülür dişiniz. "Hele bir vergi vermeyin" diyeceğim ama bu şansa bile sahip değilsiniz, haydi "vergimi erteleyin" deyin, bakalım kerpeten ne diyecek? Haydi "Yeter artık bu aydan itibaren sana MEYAK vermeyeceğim" deyin bakalım. Bırakın ne olacağını, İYAK yolda...

Eh işte böyle "gak" deyince bal, "guk" deyince süt veren düzenden vaz geçebilir misiniz?..

Ama "gak ve "guk"un da asgari ölçüler, kalıplar içinde tutulması zorunluluğu vardır. Bu işin de uyulması zorunlu kuralları olmalıdır ki, sağmal sınıflar patırtı çıkarmasın, patırtı asgaride tutulabilsin! Gelişmiş kapitalist ülkelerde zar-zor sağlanan dengeler gibi. Gerçi o dengeler hergün emekçi sınıflardan yana değişecektir, değişmektedir ama adam, elindeki kerpetenin saygınlığı, daha doğrusu daha iyi iş becermesi hesabına, hazinesini kazıklamaz. Asgari kurallar içinde vergisini verir, sömürme cihazının soluk borularını temizler.

Dilerseniz "Türkiye'de neden böyle olmaz?" diye sormayayım. İpliği pazara çıkmış hür teşebbüsümüzün bohçası ortadadır.

Bu soygun ve sömürü mağarasının önündeki ateş dumanını saldıkça içerden gelen homurtular artmaktadır. Duman girdikçe dışarı fırlamaktadırlar.

Siyasal sözcülerine bakın, işveren seslerine bakın, hele hele o malum ve pek müptezel gazetelerine bakın. Ama gene de ilginç şeyler çıkıyor. Bakın 14 ağustos tarihli Dünya gazetesinin 4 sütun başlıklı haberine:

"– Anadolu Kulübü yanarken Saadettin Bilgiç zor kaçtı"

Ama, adamı bir gün yakalarlar, "içeride ne yapıyordun" diye sorarlar..

Bu kumarın hesabı sorulur!..

Ferhat Gün

Yokluk ve pahalılığın so

Türkiye'de emekçi halk için zorunlu tüketim maddeleriyle belli başlı sanayi girdileri darlığının nedenlerini ortaya koyan önemli ipuçları son günlerde kamuoyuna sergilenmeye başladı. CHP hükümetinin, belki seçim şansını kurtarabilmek amacıyla giriştiği araştırmalar sonunda ele geçirilen mal stokları, yoksulluk ve pahalılığın tekelci büyük sermayeyle doğrudan doğruya bağlantılı olduğunu sergiledi. Ele geçirilen malların dağılımı ve niceliği, çoğu üretim ve tüketim araçlarında darlığın, fiyatları yüksek tutarak tekelci kârları korumak, daha yüksek resmi fiyatların ilanı için yetkilileri zorlamak gibi temel amaçlara yönelik olduğunu açığa çıkardı.

Büyük mal stokları ortaya çıkan işveren ve sermayedarların konumu da, stokçuluğun "kolay para kazanmaya" çalışan birkaç açıkgöz vurguncunun değil, asıl adı-sanı ünlü büyük tekelci sermayedarların işi olduğunu kanıtladı. Türkiye'de pekçok büyük sermaye kuruluşunun, doğrudan kendileri olmasa da, dolaylı olarak denetledikleri aracıları eliyle stokçuluğun ve mal darlığının başını çektiği belgelendi. Berker'lerin, Sabancı'larm stokçular listesinde boy göstermesi bir raslantı değildi.

Mal darlığı, enflasyon pahalılık ve yoksulluk, gerçekte kapitalizmin temel işleyiş yasalarının kaçınılmaz bir sonucudur. Tekellerin ortaya çıkması ve büyük, tekelci sermaye gruplarının ekonomi üzerindeki denetiminin kurulmasıyla, kapitalizmin bu yasaları daha da ezici bir biçimde işlemektedir. Sorun, büyük, tekelci sermaye gruplarının tüm emekçi halk kitleleri üzerinde kurduğu egemenlik ve sömürü sistemidir. Tekellerin bu egemenliği hedef alınmadıkça, tekelci büyük sermayenin gücünü kırmaya yönelen önlemler yaşama geçirilmedikçe,darlığın, pahalılığın, yoksulluğun önü alınamayacaktır.

27 Temmuz — Eskişehir'de 884 teneke yağ ele geçirildi. Yusuf Demirel ile Yavuz Besler adlı kişiler yakalandı.

31 Temmuz — İzmit Körfezinin Yarımca Limanı'nda Yunan bandıralı Nikoz şilebinde 300 milyon lira değerinde kaçak demir ele geçirildi.

4 Ağustos — Gemlikte stok halinde 4,5 ton zeytinyağı ve çiçekyağı ele geçirildi. Mehmet Aslan, Kemalettin Ünal, Abdullah Yılmaz ve Emin Kaygısız tutuklandı.

4 Ağustos — Kayseri'de Şükrü Balaban adlı bakkalın dükkanına yapılan baskında 544 kilo nebati yağ ele geçirildi. İsmail Dindar'ın dükkanında ise 393 kilo yağ bulundu. İki bakkal tutuklandı.

9 Ağustos - Erzurum da Hayrettin Karadeniz adlı kişiye ait depoya yapılan baskında çok sayıda zeytinyağı ve 21 bidon benzin olduğu görüldü. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Erzurum bölge müdürü Mehmet Yaman ile aynı müdürlükte görevli Mustafa Direk, Defterdarlıktan Hulki Selçuk ve Bölge Ticaret Müd. den İhsan Şenol'dan oluşan ekip, stokçu ile 100.000 liraya anlaşarak yakalanan malları az gösterdiler. Ancak stokçunun savcılığa başvurarak şikayetçi olması üzerine rüşvetçi memurlar tutuklandılar.

9 Ağustos — Urfa'da bir dükkanda 30 teneke yağ ele geçirildi. Dükkan sahibi Mehmet Uysal gözaltına alında.

9 Ağustos — Konya'nın Nalçacı caddesinde aşırı fiyatla tüpgaz sattığı bildirilen Cevat Altınay adlı bayi mahkemece tutuklandı.

9 Ağustos — Zonguldak'ta Ziya Oktay'a ait depoda 4,5 ton zeytinyağı ele geçirildi. Depo sahibi hakkında yasal işlem yapıldı.

9 Ağustos — İstanbul Kocasinan'da yarım kalmış bir inşaatta 370 teneke 17 kilogramlık stok ayçiçeği yağı ele geçirildi. 6,5 ton ağırlığında olan stok yağların kime ait olduğu saptanamadı.

10 Ağustos — Adana'da bir çiftlik ile bir evde piyasa değeri 10 milyon olan stok ilaç ele geçirildi. Olayla ilgili olarak Çukobirlik eski başkanı ve AP milletvekili aday adayı Hikmet Savatlı ile eczacı Mustafa Aydın ve Zeki Savatlı haklarında soruşturma açıldı.

12 Ağustos — Ankara'da Yeni Ulus çarşısındaki Süleyman Ergincan'a ait kuruyemişçi dükkanına baskın yapan Belediye zabıta ekipleri 21 ton stok şeker ele geçirdiler. Dükkanında 301 koli, aynı kişiye ait Hacıbayram'daki depoda 508 koli olmak üzere 21 ton kesme şekeri stoklayan Süleyman Ergincan savcılığa verildi.

13 Ağustos — Kars Çıldır ilçesinin AP'li belediye başkanı Adil Yılmaz'la işbirliği yaparak karaborsa margarin yağı ve şeker satan Hayrettin ve Selahattin Çukurçayır adlı kardeş iki tüccar yakalandı. Yapılan aramada stoklanmış 8 ton şeker ile 16 koli yemeklik yağa el kondu. AP'li Belediye Başkanı Adil Yılmaz ile iki suçortağı stokçuluk ve karaborsacılık suçundan tutuklandılar.

14 Ağustos — Adana'da Ada-

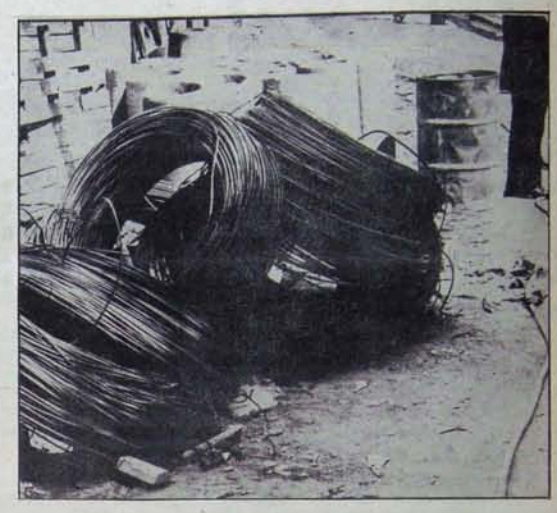

Stokçu büyük sermayeyi savunmak MHP'ye düştü

Stokçu büyük sermayeyi aklamak için dev bir kampanyayı başlatan tekelci basmla rezonansa giren MHP sözcüleri, sözümona "Anti-tekelci" aldatmacalarını bile unutarak koroya katıldı.

MHP hiyerarşisinde adı artık Türkeş'ten sonra anılmaya başlanan Agah Oktay Güner, her zamanki gibi, MHP'nin tekelci büyük sermayeye alkış tutan açıklamalarına imzasını koydu. Agah Oktay Güner, 19 Ağustos günü verdiği demeçte, "yalandan katil icat edenler, şimdi yalandan stokçular bulmaktadır", büyük sermayeyi de tıpkı MHP gibi aynı "mağdur" konumda ilan ediyordu. Acaba bu, MHP ile büyük sermaye arasındaki pek bilinen "kader ortaklığı"nın da çaresiz bir itirafı mıydı? Gerçekten de faşist cinayet odakları ne kadar belli idiyse, Türkiye'de pahalılığm ve darlığm kaynakları da o kadar belliydi!

Güner'in açıkça dile getirdiği MHP-büyük sermaye kader ortaklığı, ister istemez, TÜSİAD Başkanı Feyyaz Berker'in 1977 Haziran seçimlerinden sonra MHP'ye çektiği kutlama mesajını akla getiriyordu. THA'nm 18 Haziran 1977 tarihli haberinde, TÜSİAD Başkanı Berker'in Türkeş'e gönderdiği telgrafla, MHP'nin "seçim başarısı"nı kutladığı bildirilliyor; bu teşekküre Türkeş tarafından da karşılık verildiği bildiriliyordu.

MHP'yle büyük sermaye arasındaki kader ortaklığı hiç kuşkusuz bu kadarıyla kalmayacaktır. Türkiye'de faşist odakların dağıtılması için mücadelenin elde edeceği her kazanım, aynı zamanda büyük tekelci sermayenin egemenliğine indirilmiş bir darbe olacaktır.

(19.6.1977)

TÜSİAD Başkanı MHP' nin "Seçim başarısı" nı kutladı

ANKARA-(THA)

Türk Sanayici ve İşadamları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Feyyaz Berker, MHP'nin "seçim başarısı"nı, Türkeş'e gönderdiği bir telgrafla kutlamıştır. MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'de TÜSİAD Başkanı'nın kutlamasına teşekkürle cevaplamış

Tekellerin gücü kırılmalıdır

Sanayi üretiminin yanında toptan ticareti de kontrol eden ve kârlarma yeni kârlar katmak için elinden geleni esirgemeyen tekelci büyük burjuvazi, son yapılan baskınlarla stokçuluk alanında da önde geldiğini gösterdi. Gerçi gerek gerici basının köşe yazarları, gerekse de tekelci sermaye örgütlerinin sözcüleri stokçuluk gerçeğini şiddetle reddettiler ama açık kanıtlarını da ortaya koyamadılar. Yapılanlar kuru demagoji düzeyinde ve hükümetin suçlanması yönünde oldu.

Toptan ticaretin devletleştirilmesi büyük sermayenin cebine akan kârların sonu olacak. Bu konuda Türkiye İşçi Partisi tarafmdan hazırlanan "Demokratikleşme için Plan" da şu noktalara yer veriliyor:

"Devletleştirmeler içinde öngörülen toptan ticaretin devletleştirilmesi de, yaratılacak kaynak yanında, tekellerin gücünü kırıcı bir önlem olarak önem kazanmaktadır. Bugün Türkiye'de büyük sanayi kuruluşları kendi dağıtım ortaklıklarını kurmuşlardır. Böylece sanayi ve ticaret sermayeleri büyük ölçüde bütünleşmiştir.

"Bugün toptan ve perakende ticarette katma değer katsayısı yüzde 88 düzeyindedir. Başka bir deyişle, toptan ve perakende ticaret sektörü üretimin yüzde 12'si maliyetlerden oluşmakta, geriye kalan toplam; ücretler, vergiler ve benzerleriyle kar arasında paylaşılmaktadır. Buna karşılık, üretim değerinin sadece yüzde 5'i ücretlere gitmektedir.Bu da, toptan ve perakende ticarette üretim değerinin yüzde 83'ünün maliyetler ve ücretler dışı gelirlere gittiğini göstermektedir. Plan çalışmasının, bu sektörün üretim düzeyi ve gelişme hızına hedefleri gözönünde tutulduğunda bu iki ticaret türünde maliyet ve ücret dışı yaratılan gelirin 1978-1982 döneminde, toplam 498 milyar liraya ulaşabileceği görülmektedir. Yaklaşık yarım trilyonluk bu toplamm ne kadarının toptan, ne kadarının da perakende ticaretten kaynaklandığını kestirmenin olanağı bulunmamakla birlikte, toptan ticaretin devletleştirilmesi ile yaratılabilecek ek kaynağın boyutları konusunda bir fikir edinilebilir. Toptan ticaretin devletleştirilmesi ile maliyetler ve ücretler dışında yaratılan gelirin tümüne kamunun el koyacağı da göz önünde tutulmalıdır."

Görüldüğü gibi ticaretten doğan büyük bir mebiağ bugün tekellerin kasasına akmaktadır. Sürekli fiyat oynamaları içinde bulunan malların stoklanması ise tekeller açısından hem daha büyük kârlar için yatırım anlamma gelmekte hem de siyasal iktidar üzerinde ekonomik baskı kurulmasının da temelleri oluşturulmaktadır.

Ticaretin devletleştirilmesi bir yandan tekellerin kasasına akan kârları ortadan kaldırırken diğer yandan da büyük sermayenin siyasi iktidar üzerinde oynayabileceği oyunlara da bir son verecektir. Tekellerin gücünün kırılması ve yeni tekellerin ortaya çıkmasını önlemenin yolu buradan geçmektedir.

umlusu: Tekelci sermaye

na Ecza Deposu tarafından kiralanan Seyhan Un Fabrikası'na ait üç depoya yapılan baskında 2 kamyon, piyasa değeri 10 milyon lira olan ve "bildirim dışı" olduğu saptanan stoklanmış ilaç ele geçirildi. Adana mali şube yaptığı açıklamada Adana'da beş gün içinde ev ve fabrika depolarında 35 milyon lira tutarında stok ilaç yakalandığı bildirildi.

14 Ağustos — İstanbul Kadıköy'de diş doktoru Mustafa Önder'in muayenehanesinde yapılan aramada diş için kullanıldıkları belirlenen 3,5 milyon liralık kaçak ilaç ele geçirildi. Diş doktoru gözaltına alındı, ilaçlara el kondu.

15 Ağustos — Konya'da bir bakkal dükkanında stoklanmış 35 ton çimento, 4 ton mazot ve 1 ton tuz ele geçirildi. Bakkal dükkanının sahibi Abdurrahman Saygın hakkında yasal işlem yapıldığı bildirildi.

16 Ağustos — İstanbul Mecidiyeköy Büyükdere Caddesinde bir ecza deposunda stok edilmiş 20 milyon liralık ilaç ele geçirildi. İlaçların çoğunluğunun uzun süredir piyasada bulunmadığı bildirildi. Depo sahiplerinin adları açıklanmadı.

16 Ağustos — İstanbul'da Mecidiyeköy'deki Nev-Sel ecza deposunda piyasa değeri 140 milyon lira olan stok ilaç ele geçirildi. Ecza deposu sahipleri ise bu ilaçların Anadolu'ya gönderilmek üzere tutulduğunu öne sürdüler.Ancak depoda bir yılı aşkın süredir ilaç stoku yapıldığı bildirildi.

17 Ağustos — Trabzon'da üç ayrı dükkanda 376 kilo stok yağ ele geçirildi. Saniye Atapark adlı kadının dükkanında yapılan aramada 152 kg. stok zeytinyağı bulundu. Yakup Tuncer'e ait dükkanda 58 kg ve Kenan Sünger'e ait dükkanda 166 kg. stok edilmiş zeytinyağı bulundu.

17 Ağustos — Adana Devlet Hastanesinde görevli eczacı Nedim Sözütekin'in evinde yapılan aramada piyasa değeri 10 bin lira olan tıbbi ilaç ele geçirildi. Eczacı mahkeme tarafından tutuklandı.

17 Ağustos — TÜSİAD Başkanı Feyyaz Berker'in yönetim kurulu başkanı olduğu Tekfen ampul fabrikasının İstanbul'daki üç deposuna yapılan baskında 216 bin ampul ele geçirildi. Levent, Üsküdar ve Çeliktepe semtlerinde Belediye Zabıta ekiplerinin yaptıkları aramalarda, 15, 25, 40, 100, 110, 150 ve 200 vatlık toplam 216 bin ampul ve florasan lambalar bulundu. 4. Levent'teki ana fabrika satış bölümünde yapılan aramada ise bazı kutular içinde yapıştırıcı kibritle elektronik merdiven otomatları, idrofil pamuk, konserve, sabun ve haşere ilaçları bulundu.

Feyyaz Berker bulunan ampullerin hemen satıldığını iddia etti. Ancak belediye yetkilileri, bulunan ampullerin sadece 50 bin'i için satış faturaları bulunduğunu,geri kalanı için ise bulunmadığını bildirdiler.

18 Ağustos — İstanbul Tahtakale'de bir ecza deposunda yapılan aramada 30 milyon lira değerinde stok ilaç ele geçirildi. Tahtakale Sabuncuhan caddesinde bulunan Zafer Eczanesinin alt ve üst katlarındaki depolarda bulunan ilaçlara el kondu. Eczacı Muzaffer Pekçay kendisinin sorumlu olmadığını, sorumlu müdür Nazan Kemali'nin yurt dışında olduğunu bildirdi. Bunun üzerine sadece eczanede stok ilaç bulunduğuna dair bir tutanak yapıldı.

18 Ağustos — Isparta'da stok edilmiş çok miktarda çimento ve ayçiçeği yağı bulundu. Stokçuluk yapan iki kişi tutuklandı.

19 Ağustos — Adana'da son hafta içinde toplam 50 milyon liralık stok ilaç ele geçirildiği açıklandı.

STOKÇU BÜYÜK SERMAYE KENDİNİ AKLAMA ÇABASINDA

Geçtiğimiz hafta içinde ortaya çıkan büyük miktarda stoklanmış çeşitli günlük ihtiyaç maddesi, stokçuluğun altında da büyük sermayenin parmağı olduğunu açığa çıkardı. Büyük sermayedarların depolarına yapılan baskınlarda değerleri yüzmilyonlara varan stoklanmış yağ, ampul, ilaç, demir ve benzeri mallar bulundu. Bunun arkasından da tekelci büyük sermaye çevreleri, sözcüleri aracılığıyla kendilerini aklama çabası içine girdiler.

Aslında yapılan baskınlarda Cumhuriyet Halk Partisi'nin seçimlere yönelik çalışmasının da izlerini görmek mümkün. CHP bir yandan seçimler nedeniyle MHP'ye karşı açtığı sahte cihatla dikkatleri üzerine toplamaya çalışırken diğer yandan da tekelci sermayenin stokçuluğunu kanıtlama ve maldarlığının sebebi olduğunu gösterme çabası içine girdi. Bu iki yönlü, özünde sahte ve göstermelik çabalar dahl tekelci sermayenin tüm savunma silahlarının harekete geçmesine neden oldu. Tekelci sermaye bu karşı saldırısında bizzat CHP'nin eline verdiği araçları da cömertçe kullanıyor. Örneğin bir iki göstermelik baskın büyük sermayenin sesi, köşe yazarları tarafından alabildiğine değerlendirildi.

Yüzmilyonlarca liralık stoklanmış malın ortaya çıkması ve bunun karşısında tekelci sermayenin karşı saldırıya geçmesi, geçtiğimiz hafta Tercüman'ın köşe yazarlarının başlıca konusu oldu. Nazlı Ilıcak 14 Ağustos günkü yazısında adeta yapılacak baskınların tarihlerini biliyormuşcasını özel teşebbüsü savunma çabası içine girdi. Ilıcak "özel teşebbüsün stokçuluğuna" karşı açılan kampanyaya çatarak "Devletin tedbirleri" alması gerektiğini vurguladı. Yine aynı gün Tercüman, hür teşebbüs ve sermayenin karşı karşıya geldiğini manşetten veriyor ve bunun nedeni olarak da "CHP'nin 'özel sektöre vurmak' şeklinde belirlenen seçim taktiğini" gösteriyordu. Aynı haberde hür teşebbüs ve işadamlarının hükümete karşı bir "taarruza" hazırlandıkları da duyuruluyordu. Gerçekten de özel teşebbüs sözcüleri tüm hazırlıklarını biraraya getiriyor ve Eylül'ün ilk haftası içinde bir açıklama ile kamuoyuna duyurmaya karar veriyordu. Ancak daha sonra yapılan açıklamalarla "hür teşebbüsü aklama kampanyası"nın "seçim yasakları" nedeniyle Ekim ayına ertelendiği kamuoyuna duyuruldu. Bu yeni manevra, tekelci sermayenin tavrını seçimlerdeki muhtemel gelişmelere göre belirlemek amacıyla bir bekleme dönemine girdiğinin de bir göstergesi oldu.

Tekelci sermayenin "stokçuluktan arınma" çabaları hafta boyunca sürdü. Bu arada Son Havadis mücadele yöntemlerini yeterli bulmayarak Başyazı'sında şunları söylüyordu: "CHP açıkça seçim faaliyetini özel sektöre dayandıracağını belli ediyor. Nitekim Hükümetin Başkanı bundan çok kısa bir süre önce, özel sektöre çok sert bir çıkış yapmış ve para ile hükümeti değiştiremeyecekler, diyerek onların üzerine yürümüştü. Ama özel sektör pasif tutumunu devam ettirmektedir. Kimi korkuyor, kimi çekiniyor ve bindikları dalın kesilmeye başlandığının hâlâ farkında değiller". Bu sözlerin yer aldığı yazıda yine büyük sermayenin stokçuluğuna deginiliyor. Açıkça sermayeye "siz stokçu değilsiniz, bu hükümete saldırın" deniliyor.

Tercüman yazarı Rauf Tamer de alışılmış, tekelci sermaye savunuculuğunu stokçuluk konusunda şöyle gösteriyor: "Mali şube bu baskınları kiminle birlikte tertipliyor? Bakanlıkla mı, Valilikle mi, Savcılıkla mı, kiminle? Hiçbiriyle değil. Efendim Mali şube, bu baskınları televizyoncularla birlikte tertipliyor". Tamer'in de açıkça ilan etmeye çalıştığı nokta sermayenin stokçulukla bir ilgisi olmadığı yönünde. Daha da öte, Rauf Tamer, Türkiye'de stokçuluk diye bir olgunun varlığını reddetme çabası içinde. O'na göre bulunan stok mallar sadece küçük miktarlar ve günlük ticaretin gerektirdiği kadar..

Sermaye yazarları tüm vurgulamalarında hafta boyu tekelci sermayeyi temize çıkarmaya çalıştılar. Bunu yaparken de CHP'nin tekelci sermayeye açtığı sahte cihadın gediklerini de kullandılar. Ama hiçbiri ele geçirilen yüzmilyonlarca liralık ilaçtan , binlerce ton yağdan söz etmediler. Tekelci sermaye sahte cihada kuru gürültüyle karşı çıkmayı yeğledi. Öyle anlaşılıyor ki büyük sermayenin asıl saldırısı seçimlerden sonraya saklanıyor.

Komşumuz İran'da devrim sonrası gelişen olayların kuşkulu yönleri gün geçtikçe açığa çıkmakta ve gerici güçlerin oyunu değişik biçimlerde kendini göstermektedir. Nitekim devrim ertesinden başlıyan ve halen devam edegelen milliyetler sorunu konusundaki hükümetin tutumu bizleri İran'daki hakim güçleri daha iyi tanımaya, konuyu derinlemesine araştırmaya zorlamaktadır. Bu açıdan İran'da devrim sonrası başlıyan mücadele devam etmekte ve uzun süre devam edeceğe benzemektedir. İlerde gelişecek olayları değerlendirme açısından İran'daki güçlere ve örgütlere kısaca göz atmakta yarar olacaktır.

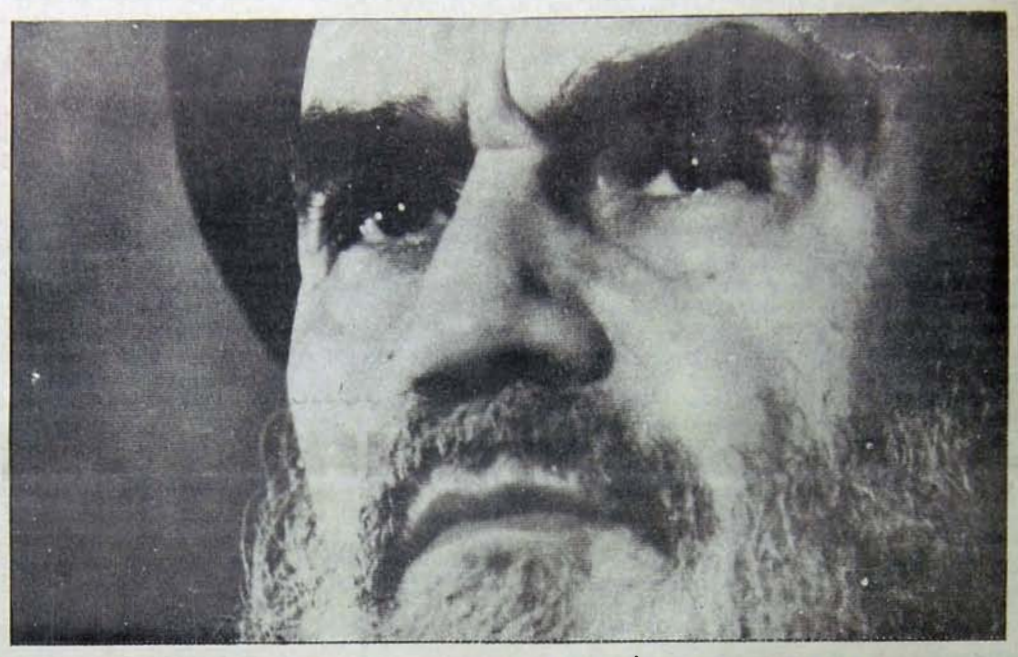

Humeyni İran Kürt halkına ve Fars olmayan topluluklara karşı saldırıya geçti...

İran'da durum

Şah, Ayetullah ve tezgah

NECATİ SİYAHKAN

İRAN'DA SİYASİ DURUM

Devrim öncesi ve sonrası gelişen olaylarda etkili görev yapmış güçler ana hatları ile şöyle sıralanabilir.

A/ Mezhepçi ve Dinci Hareket: Devrim sonrası harekete hakim olan ve iktidar kuran güçtür. Bu hareket iki parti halinde görülmektedir.

1- İslam Cumhuriyeti Partisi: Legal olarak geliştirilen bu parti şiiliği ön planda tutar. Asıl partiyi yöneten güç İslam Devrim Komitesi'dir. Bu komite fiilidir. Başında Ayetullah Humeyni vardır. Bilinen kadariyle üyeleri Ay. Refsencani, Ay. Kirmani, Ay. Şirazi. Ay. Talabani. Şoven bir Azeri olan Ay. Nuri Şeriatmedari, ve İran İslam Devrim Mahkemesi Başkanı Ay. Sadık Halhali vs.dir.

Humeyni kendisini dünya Şii'lerinin lideri olarak görmekte, Şiilikle Fars'lığı özdeşleştirmek ve bir anlamda siyonizme benzer bir durum yaratmak istemektedir. Önemli birkaç sloganı şöyledir.

"Ne şarklıyız; ne garplı, İslam Cumhuriyetiyiz"

"Siyonizme ölüm, Komünizme ölüm, emperyalizme ölüm"

"Kahrolsun komünizm. Siyonizm ve emperyalizm"

2. Sazmani mücahidini Halk (Halk mücahitleri teşkilatı)

Önemli bir etkinliği olmamakla birlikte, Humeyni'ye karşı çıkan bu örgüt yine müslümaniktan hareketle sosyalist olduğunu söylemekte, bu nedenle, İslam Devrim Komitesi tarafından Komünistlikle itham edilmektedir.

B/ Mezhep dışı partiler

1- Cephe-i Milli (Milli Cephe) Liberal birkaç partiden oluşuyor. Devrim sırasında önemli görevler yaptı. Liberal entellektüel, demokrat ve tüccarlardan oluşmaktadır. İşçi ve emekçi kitlelerle ciddi sayılacak bir bağı yoktur. Önemli kişileri Mehdi Bazergan, Şahpur Bahtiyar, Daşyeş Froher, Kerim Sencabi gibi isimlerdir.

2- TUDEH: İran'ın bilimsel sosyalist partisidir. Musadık zamanında Şah'ın devrilmesine karşı önemli görevler yapmış 1952 den sonra üyelerinin bir kısmı yurt dışına kaçmış ve bir kısmı da İran'da mücadeleyi yürütmüştür. Şahın kara istibdat rejiminden en çok zarar görmüş partidir. Hapishanelerde büyük işkenceler görmüş olan parti üyelerinden dünyaca tanınmış ve Dimitrof'tan sonra faşizme karşı mücadelede adı geçen Husrev-i Rujbeh (1956 yılında kurşuna dizildi) gibi tanınmış bilim adamları ve askeri liderler yetiştirmiştir. İran devrimi sırasında önemli görevler almıştır.

3- Hızbı Karkırı Sosyalisti İran (İran Sosyalist İşçi Partisi) Geniş bir tabanı yoktur. Troçkistlerin oluşturduğu bir partidir.

C/ Diğer gruplar:

1- Sazmani inkilabı hızbı Tudeh (Tudeh Partisinin devrimci teşkilatı) Tudeh'ten ayrılan Maocu ve Çin yanlısı bir örgüttür. Etkinliği yok denecek kadar azdır.

2- Sazmanı Çirik ha-i Fedaiye Halk (Halkın Fedailerinin Teşkilatı). Son zamanlarda sesini duyurmaya başlamıştır. Tudeh'in politik çözümlemelerini doğru bulmayan, ancak İran'a özgü bir sosyalist sistem savunan bir örgüttür. Henüz partileşmemiştir.

3- Sazmanl Peykan: Ondan fazla küçük grubun oluşturduğu bu örgüt bir nevi Türkiye'deki Halkın çeşitlerine benzeyen maocu grupların birliğidir. Önemli bir etkinliği yoktur.

İRAN'IN GÜNCEL SORUNLARI

Şu anda İran'ın önemli iki güncel sorunu vardır.

1- İşçi sorunu:

İran emekçi halklarının yaklaşık 80.000 ölü vererek gerçekleştirdikleri devrim sonrası sorunlarına çözüm getirilemedi. İşçi sınıfının kendi iktidarını kuramaması nedeniyle geriye dönük ve dine dayalı bir iktidar şekli ortaya çıktı. Bir yandan İslam Cumhuriyet Partisinin Şiilik mezhep anlayışıyla yürürüttüğü politika, diğer yandan başında Mehdi Bazargan'ın bulunduğu hükümetin kapitalizme ve giderek emperyalizme dönük politikası, İran işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin taleplerini karşılıyamadı. Böylece Humeyni ile işçilerin ve emekçilerin arasında çelişkiler ortaya çıktı. Ayrıca İran'da eskiden beri mevcut olan işsizliğe, yeni işsizler eklendi. Halen 3 milyon işsiz yeni iktidardan iş beklemektedir. Humeyni iktidarının şimdiye kadarki önlemleriyle bu soruna çözüm getirme olanağı görülmemektedir.

1- Milliyetler Sorunu:

Halen İran'da yaklaşık 4 milyon Kürt, 2 milyon Beluci, 1 miiyon Arap ve 1 milyon Türkmen yaşamaktadır. Geriye kalan nüfusun yarısı Azeri, yarısı Fars'tır. Azeri'ler bugün için belirli ulusal taleplerle ortaya çıkmamaktadırlar. Bunun başlıca iki nedeni vardır.

a/ Azeriler de Şiidir.

b/ Asıl önemli neden, İran'daki Ticari şirketler, sanayi tesisleri ve İran pazarlarının Azeri veFarslar arasında paylaşılmış olmasıdır. Başka bir deyişle, Fars ve Azeri burjuvazinin ortaklaşa İran işçi ve emekçisini sömürmesidir.

Azeri'lerin dışında İran'da yaşıyan diğer milliyetlerin demokratik ulusal talepleri kültürel ve yönetsel özerklik talebinde ifadesini bulmaktadır.

Nitekim İran Kürdistan Demokrat Partisinin lideri Abdurrahman Kasemlu bütün demeçlerinde "Biz İran'dan ayrılmak istemiyoruz. Biz ayrılıkçı değiliz, İran devletinin içinde özerklik istiyoruz" demektedir. Bunun gibi Belucl, Arap ve Türkmen'lerin de aynı talepleri vardır. Hatta bu milliyetler çoğu zaman biri birine yardımcı ve destek olmaktadırlar.

ŞAH VE AYETULLAH

Şah'tan miras aldığı iktidarı tek başına kullanmak isteyen Ayetullah Humeyni, İran'ın bu ilk temel ve güncel sorununa eğilmemiş, aksine kuracağı Şii devletine herkesin kayıtsız şartsız bağlı kalmasını istemiştir. Açıkçası Humeyni'nin İran sorunları ile yakından bir ilişkisi olmayıp, dine dayalı bir aşiret meclisinin liderliğinin alanını genişlettirmek istemiştir. Bu nedenle devrim sonrası geçici bir süre, Humeyni'ninde tavizkar ve aldatıcı sözleri bir sukunet getirmiş ama, açık istemler boyut kazanınca Humeyni'yle diğer ilerici güçler arasındaki mücadele yeniden başlamıştır.

Humeyni bu talepler karşısında acze düşmüş ve bu yüzden zora başvurmaya başlamıştır. Nitekim gazeteler kapatılmış, basın ve yayın hürriyeti kısıtlanmış, televizyonlarda şarkılar yasaklamış ama yerine Amerikan propagandası yapan filimleri oynatılmaya başlamıştır.

TEZGAH

Komşumuz İran'da bu olaylar cereyan ederken "Sosyal Demokrat Parti" olarak tanımlanan CHP'nin Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit, Humeyni iktidarına iş ve güçbirliği önerisinde bulunmuş ve hatta askerlerini İran Kürt halkını daha çok ezebilmesl lçin sınırlarımızdan içeri girmesinden hoşnut görünerek onları ağırlamış ve tekrar savaşa katılmalarını sağlamak amacıyla iade etmiştir.

Bu tarihten itibaren de Türkiye'deki basının bir kanadı Sinekli dağında "Komünist Devlet kurmaya yönelik çeteler" kurulduğunu manşet yapmaya başlaması bir rastlantı değildir. Örneğin 19.8.1979 tarihli bir gazetenin sür manşeti "Çetelerin maksadı doğuda Komünist devlet; yine 20.8.1979 tarihli bir gazetede manşet lkiye ayrılmakta bir yanda "Apocu'lar doğuyu kasıp kavuruyor" diğer yanda "Humeyni Şah oluyor" manşeti altında kışkırtma ve tahriklere ve benzetmelere gidiliyor.

Yıllar yılı ezilen hor görülen, sömürülen bilerek ve kasıtlı bir şekilde ihmal edilmiş doğuda yaşıyan yöre halkının elbette demokratik talepleri olacaktır. Ve bu talepler doğrultusunda mücadeleleri de olacaktır. Ancak maocu grupları bir süre doğuya hakim etmekle, ülkü ocaklarını ve MHP'yi geliştirmekle bu istekleri önleyemiyen iktidarlar, son çareyi ağaların baskı ve zorbalığına başvurmakta bulmuşlardır.

Ecevit'in iş ve güç birliği önerisine Humeyni'nin ne cevap verdiğini bilemiyoruz. Ancak aralarındaki sunni bir anlaşma ile dahi olsa, bugünkü uygulama bizi bir takım haklı şüphelere götürmektedir. Nitekim son Ecevit hükümetinin daha ilk iktidar olduğu günlerde yine Yürüyüş dergisinde yazdığımız bir yazıda belirtildiği gibi, doğudaki bir takım olaylar bahane edilerek Türkiye'deki bütün işçi ve emekçiler üzerine büyük bir baskı ve terör havası estirmek ve hatta uygulamaya geçmek yöntemleri zihinlerden silinmemiştir. Bunun tarihi örnekleri vardır.

Bu durumu gören devrimci kuruluşlar illegalliteye geçmeye başlamıştır. Örneğin Tahran'da çıkarılıp bütün İran'a dağıtılan Peygami İmraz (bugünün haberi) gazetesi ile Ahengar (Devrimci) dergisinin nerede basıldığı ve kimler tarafından çıkarıldığı bilinmemektedir.

Güncel sorunlar dayattıkça, Humeyni'nin şiddete başvurusu da artmıştır. Son olarak Tahran'daki ilerici kuruluşlara ve özellikle Tudeh Partisi'nin merkezine saldırılar düzenlenmiş ama tepkiyle karşılanmıştır. Bu durumda daha da hırçınlaşan Humeyni kendini başkomutan, ülkede seferberlik ilan etmiş ve milliyetler sorunu üzerine gitmeye başlamıştır.

Thaelmann: Alman işçi sınıfının önderi

Almanya Komünist Partisi (KPD)'nin büyük önderi Ernst Thaelmann 16 Nisan 1886'da Hamburg'da bir lokantacının oğlu olarak dünyaya geldi. 1900-1915 yılları arasında liman ve taşıma işçisi olarak çalıştı. 1915 - 1918 yıllarında askerlik görevini yaparken, antiemperyalist eylemlerinden dolayı birçok kez tutuklandı. 1919'da KPD'nin kuruluşundan sonra bu partide aktif olarak çalıştı ve 1921'de Komünist Enternasyonal'in III. Dünya Kongresi'ne katılarak burada Lenin'le tanıştı. 1923 Ekim'inde Hamburg ayaklanmasını yönetti. 1924'de KPD Başkanvekilliğine getirildi. 30 Ekim 1925 yılında ise Politbüro üyeliğine seçildi ve KPD Başkanı oldu. 3 Mart 1932'de Başkan adayı olan Thaelmann beş milyon oy aldı. Hitler hükümetinin işbaşına gelmesinden sonra 3 Mart 1933'de tutuklandı. Cezaevinde bulunduğu süre içinde illegal yollardan dışarıya gönderdiği makale ve talimatlarla KPD'nin antifaşist mücadelesine katkıda bulundu. Alman işçi sınıfının büyük önderi Ernst Thaelmann, 11 yıl tutukluluk süresinden sonra 18 Ağustos 1944 de Buchenwald Toplama kampında katledildi. Alman işçi sınıfı ve bütün dünya işçileri büyük komünist önderi ölümünün 35. yıldönümünde saygıyla anıyorlar.

Dünya işçilerinin ölümsüz liderlerinden

ERNST THAELMANN

KPD önderi Ernst Thaelmann'ın katledilişinin 35. yıldönümü nedeniyle DAC'deki "Horizont" dergisinde Otto Gotshe tarafından yazılan Ernst Thaelmann'a ilişkin bir anı yazısını yayınlıyoruz:.

İsmi, henüz Parti yönetimine gelmeden önce bizlere güven verirdi. Taşıma işçisi Ernst Thaelmann Mansfeld'li maden işçileri arasında "bizimkiler" diye anılan komünistlerden biriydi. 1923'de, benim tenekeci haftalığım enflasyon nedeniyle 3 milyona ulaştığında, Ernst Thaelmann Hamburg– Barmbeck'te silahlı ayaklanma işareti verdi. İşçiler polis birliklerinin üzerine yürüdüler, onları hemen hemen tümüyle silahsız oldukları halde püskürttüler ve mücadele gruplarını Hansa birliğipolislerinin karabinalarıyla donattılar.

Mansfeld'li maden işçileri de aynı şekilde hazırlanmışlardı. Herşeye hazırdılar. Halle - Merseburg bölgesindeki KPD bölge yönetiminin habercisi, son dakikada, ayaklanma Eisleben-Hettstedt bölgesinde bastırılmadan tam 50 dakika önce askeri eylem gruplarının karargâhına ulaşmıştı.

Çıkış yerlerinden işyerini terkettik ve ateşli çatışmalardan sonra çeşitli ikilemler içinde evlerimize çekildi. Parti, direnişsiz yenilginin kararsız oportünistler ve profesyonel politikacılar yüzünden ortaya çıktığını ve Alman işçi sınıfına görmezlikten gelinemez zararlar verdiğini açıkladı. Aynı şekilde aşırı solcu şamatacılar ve provokatörler parti yönetimini bölmeyi ve bazı yoldaşları yanıltmayı başarmışlardı.

1923'ün sonlarına doğru, binlercemiz Weimar cumhuriyetinin hapishane ve zindanlarında yatıyorduk. Düşünecek bol bol zamanımız vardı. Komünist Parti illegaliteye itilmişti. Ernst Thaelmann yeraltındaydı.

Querfurt'taki gözaltında ve Eisleben hapishanesinde düşünmeye devam ettim. Bu arada işe yarar bilgileri topladım: Örneğin 15 Kasım 1923'deki geniş kapsamlı para olayını; Daha sonra imparatorluk Merkez Bankası başkanı olan Hjalmar Schacht Mark'ı pazara çıkarmıştı; suçlu Banker ve tekelciler grubu sık sık şu sözü kullanıyordu: Mark aynı Mark'tır. Bu çete tüm çalışan halkın gelirini paranın değerini sıfıra kadar düşürerek yok etmişti.

Neşeli bir olay. Benim için de neşeli bir deney: Tutuklanmadan bir gün önce haftalığımı almıştım. Bana üç yeni milyonluk banknot verilmişti. Bu, aslında üç Mark demekti ve ben üç Mark için tam 48 saat çalışmıştım.

Ben, tenekeci Otto Gotsche, üç milyon Mark'lık gelirimle 190 milyarlık savaş tazminatını ve 100 milyarlık savaş borcunu ödeyemezdim. Bunu tek başına Alman İmparatorluğu borçlanmıştı. Ama,Mark aynı Mark'tı.

SINIFIN ÖNDERİ

19 Şubat 1924'de Alman komünistleri Ernst Thaelmann'ı Genel Başkan vekili olarak parti yönetimine seçtiler. KPD'nin Offenbach ve Frankfurt am Mein'da gizli olarak toplanan IX. Parti Kongresi onu, yoldaşları Pieck, Heckert ve Florin'le birlikte yeniden Merkez Komitesine seçmişti.

Ernst Thaelmann'ın Komintern'in 1924 V. Dünya Kongresinde Yürütme Komitesine seçildiğini, Rittergut Bornstedt–Neuglück'te 45 fenik saat ücretiyle "özgürlük" içinde çalışan bir tuğla ocağı işçisiyken öğrendim. Köyümde, 4 Mayıs 1924'deki Reichstag seçimlerinde en güçlü parti olmuştuk. Ben, henüz 20 yaşımda olduğumdan seçme hakkına sahip değildim. Ancak, daha sonra Parti'nin beni gönderdiği Hannover'de oyumu Ernst Thaelmann'a verdim. KPD onu 1925'de Reichstag başkanlığı seçiminde aday olarak belirlemişti.

Limandaki taşıma işçilerinin yavaş adımlarını atan ağır adamı kişisel olarak ilk kez Hamburg'ta tanıdım. Ona karşı olan entellektüel çevreler onu bir "işçi parçası" olarak kötülemeye çalışıyorlardı. Ancak o, düşmanlarımıza çok kısa süre sonra birbiri ardına ders verdi. Thaelmann'ın Merkez Komitesi'nin yönetiminde, KPD yeni tip bir parti, marksist-leninist bir işçi partisi olma yoluna girdi. Bu partinin başında bir işçi vardı. Biz öyle istiyorduk.

1926'da onunla, John Scher, Max Maddelena ve diğerleriyle birlikte KPD Wasserkante bölgesindeki bir konferansta aynı saflarda bulunuyordum. Hamburg parti örgütündeki kötü niyetli, fesat kişiler, Teddy'yi en ufak bir ilgisinin bulunmadığı bir para sorununu bahane ederek düşürmek istiyorlardı. O ise, bu alçaltıcı iftira açıklanıncaya kadar tüm parti görevlerinden ayrıldı. İftiracılar ve arkasındakiler etkisiz hale getirildi: Bizler de iftiranın açığa çıkmasına yardımcı olduk. Ernst Thaelmann yeniden partinin başına geçti, Alman işçi sınıfına yol göstermeyi sürdürdü.

LAUENBURG SEÇİM MİTİNGİ

Daha sonraki yıllarda, Ernst Thaelmann'la doğrudan birlikte çalışma, onun için kişisel olarak birşeyler yapabilme şansım oldu.

1932'de 31 Temmuz Pazar günü yapılacak olan Reichstag seçimleri için Elbe kıyısındaki Lauenburg'da Parti müfettişi olarak görevlendirilmiştim. Seçimden bir gün önce Cumartesi günü Teddy üç kez konuşma yapacaktı; ilk olarak Hamburg–Wilhelmsburg'da açık havada onbinlere karşı konuştu, öğleden sonra Lüneburg'da büyük bir kitleye hitap etti ve aynı akşam saat 20.00'de Lauenburg'da konuşacaktı. En büyük salonu kiralamıştık. Beklenenin üstünde bir dinleyici kalabalığı salonu doldurmuş ve dışarı taşmıştı. Ben Thaelmann'ı Elbe yolunda bekliyordum. Gelmedi. Bir saat geçti, bir ikincisi daha...

Olası bir gecikmeyi gözönüne alarak Haftalık Kültür gazetemizin redaktörlerinden Yoldaş Otto Schreiber'i ilk konuşmacı olarak koymuştuk. Bir saat konuştu, sürdürdü, sürdürdü... Hoşnutsuzluk başlamıştı. Dinleyicileri hayal kırıklığına uğratmaya hakkımız yoktu. Lauenburg güç günler yaşamıştı. Tersane işçileri haftalardan beri grev yapıyordu, nehir gemi inşaat şantiyeleri çalışmıyordu, kibrit fabrikaları kısa mesai yapıyorlardı, sosyal demokrat polis şefi Eggerstedt (Altona)nın polisleri bir işsizler gösterisine saldırmışlar, ağaçlara saklanan üç işçi ateş edilerek kuşlar gibi avlanmışlardı. Polis yeni kurbanlar arıyordu.

Reichs hükümeti 30 temmuz 1932'de saat 24.00'den sonra toplantı yasağı koymuştu. Bu süreyi aşamazdık. Ancak Teddy gelmiyor, gelmiyordu... daha sonra konuşamazdı. Güçlü bir polis komando birliği, saldırmak için fırsat bekliyordu.

Saat geceyarısına 25 dakika kala Lüneburg tarafından dönen tekerleklerin sesleri duyuldu. Ernst Thaelmann'ı selamladım ve onu toplantı yerine götürdüm. Saat 24.00'den onbeş dakika önce kulaklarımızı sağır eden bir tezahürat altında salona girdik. Sonra hala sahnede olan Otto Schreiber'in şu sözlerini duydum: "... Şimdi yoldaşım Thaelmann geliyor!" Bir konuşmacı kürsüsü olmadığından sahneye bir merdiven koyduk. Kabul ediyorum ki bu tehlikeli bir işti. Teddy'nin elinde babasından miras kalan kocaman bir cep saati vardı. Sürekli saate bakıyordu. Daha on dakikası vardı. Toparladı, cümleleri sıraladı, bir programdan söz etti,karşıtlarımızın suçlamalarını yerle bir etti ve salonda nefes almadan kendisini dinleyen kadınlara ve erkeklere KPD politikasının net bir resmini çizdi. Sürekli alkışlıyorlardı. Ancak bu alkışlar, onun için çok değerli olan zamanı çalıyordu. Ellerinikaldırdı: "Durun! Bırakın konuşayım yoldaşlar. Sadece dört dakikam daha var!"

Tezahürat daha da arttı. Ernst Thaelmann yumruklarını sıktı:

"Yoldaşlar! Bu soruyu neden böyle katı soruyorum?"

Salon sarsıldı. Binlerce yumruk havaya kalktı. Konu askeri diktatörlüktü, faşizmdi. On gün önce, 20 Temmuz 1932'de egemenlerin şövalyesi Franz von Papen Prusya hükümetini attan indirmiş ve kovalamıştı. Sosyal demokratlar tarafından seçilen "Küçük hasta", Reichs devlet başkanı Hindenburg sürpriz bir çabuklukla SPD'nin seçim yardımı için "şükranlarını" bildirmişti. Severing, "sadece şiddete boyun eğiyordu". Ama, aynı zamanda von Papen tarafından gönderilmiş olan bir teğmen ve üç askere de boyun eğmişti. "Hindenburg'u seçen, Hitler'i seçmiş demektir! Hitler'i seçen ise savaşı seçmiş demektir! Onları durduralım! Onları ezelim!" Thaelmann'ın havaya kalkmış olan yumruğu kürsünün üzerine indi ve onu kırdı.

SON KARŞILAŞMA

Sonra 30 Ocak 1933 geldi. Hindenburg Hitler'i atadı. 3 mart geldi, Thaelmann tutuklandı. Ben de Eissendorfer sokakta silahlı bir çatışmadan sonra yakalanmıştım. Mayısta, bir grup Hamburg'lu komünistle birlikte, birkaç hafta Alexander meydanındaki polis gözetim evinde tutulacağım Berlin'e getirildim.

Bir cezaevi gardiyanı fısıldadı: "Thaelmann'da burada!"

Pencerelerdeki parmaklıklara asıldık. Bu o muydu?

Akşama doğru, tek başına bir tutuklu polis başkanlığının iç avlusunda yalnız yürüyordu. Tam olarak tanınamıyordu. Ancak ağır yürüyüşü, yavaş adımları.. Bu O'ydu, hücre arkadaşım da onu tanımıştı. Alex'teki binanın üçüncü katından O'nu, Ernst Thaelmann'ı son kez gördüm.

Bu sahneyi hiç unutamadım..

Hindistan'da politik bunalım derinleşiyor

Tek çözüm ilkeli eylem birliği

Politik bunalımdan çıkış yolu emekçilerin birliğinden geçiyor...

Hindistan'da Temmuz ortasında Janata hükümeti parçalandığı zaman, ülke komünistleri, bir yıl önce partinin Bhatinga'daki XI. kongresinde yapılan değerlendirmelerin doğru olduğunun kanıtlandığını açıkladılar. Hindistan Komünist Partisi (HKP)'nin XI. Kongresi'nde Janata Partisi birbiriyle uzlaşamaz burjuva güçlerinin bir kombinasyonu olarak tanımlanıyor ve iç çelişkiler taşıdığı belirtiliyordu. HKP, hükümetin içindeki bazı güçlerin "Halk düşmanı" bir politikanın doğrudan temsilcileri olduğunu ve bunların gittikçe daha fazla ağırlık kazandıklarını belirliyordu. XI. Kongrenin kapanış açıklamasında, sol ve demokratik parti ve güçlerin bir birleşik cepheyi ve emekçileri kendi ekonomik ve demokratik talepleri doğrultusunda seferber edecek bir hükümet alternatifini gerçekleştirmelerinin güncel görev olduğu belirtiliyordu.

Birkaç hafta önce HKP Ulusal Komitesi şu çözümlemeyi yaptı: "Serbest pazar" politikası, bütçe açığı ve yaşamsal önem taşıyan ihtiyaç maddelerinin fiyatlarının büyük ölçüde artması ile enflasyon emekçi kitlelerinin durumunu gittikçe kötüleştirmektedir. İşsizlik artmaktadır. Bunlara karşılık tekelci sermaye, büyük toprak sahipleri, spekülatörler ve büyük tüccarlar süper kazançlar elde etmektedirler."

GELİŞEN EYLEM BİRLİĞİ

Sosyo-ekonomik sorunların ağırlaşması geçtiğimiz aylarda işçilerin, köylülerin, tarım işçilerinin, öğrencilerin, gençlerin ve kadınların en acil talepleri doğrultusunda çok sayıda mücadele eylemleri yapmalarına yol açtı. HKP, çeşitli partiler tarafından yürütülen bu eylemlerin, yığın örgütlerinin gelişen bir eylem birliği eğilimi içinde olduklarını ortaya çıkardığını belirtti. Bu şekilde, sekiz sendika merkezi ile 41 sanayi birliği, bu mücadelenin ileride eşgüdümünü sağlayacak bir ulusal komite oluşturdular. Bu sendika merkezleri ve birlikler, geçen yıl Kasım ayında Yeni Delhi'de "Sanayi ilişkileri" yasa tasarısının geri alınması için Parlamento binasına ortak bir yürüyüş düzenlemişlerdi. Bunun dışında yedi sendika merkezi ortak olarak 250 bin işçiyi kapsayan bir grevi Batı Bengal'deki Hint keneviri fabrikalarında aylarca sürdürdüler.

Bu birlik başarıya ulaştı. Bu Bundan önce de 500 bin banka memurunun eylem birliği, çeşitli birliklere mensup olmalarına karşın gerçekleştirilmişti. Kömür ve demir sanayiinde yüzbinlerce işçi ortak olarak kendi taleplerini yükselttiler. Uttar Pradesh, Bihar, Pencab eyaletlerinde köylüler çeşitli eylemler gerçekleştirdiler. HKP ile onun yanlısı olan sendikalar, tarım işçisi, köylü ve öğrenci birlikleri bu eylemlerin çok büyük bir bölümünde en ön saflarda yer aldılar. Parti, tek başına başkentte büyük bir köylü gösterisi ile Haziran sonu/Temmuz başında fiyat yükselmelerine karşı ülke çapında bir kampanya düzenledi. Son haftalarda ekonomik hareket sendikal örgütlü olmayan polis ile yarı askeri güvenlik güçlerinin bazı kesimlerini bile etkiledi. Hükümet son olarak bunlara karşı orduyu kullandı. Silahlı çatışmalar meydana geldi ve çok sayıda kişi katledildi.

GERİCİLİĞE KARŞI UYARI

Emekçilerin eylemleri geniş yığınların mücadelesini hızlandırdı ve Janata partisinin soyutlanmasına katkıda bulundu. Bu değerlendirmeyi yapan HKP Merkez Yürütme Komitesi, mücadelenin güçlendiğini belirtiyordu. HKP, gerici güçlerin emekçi yığınların eylemlerine karşı uyarıda bulunuyor ve XI. Kongre'nin de öngördüğü gibi tüm ilerici ve sol güçlerin eylem birliğini en geniş anlamda yaratmanın olanaklı olduğu belirlemesini yapıyordu. Bunun için burjuva partileri içindeki ilerici demokrat güçler de sol parti ve güçlerle sosyo-ekonomik dönüşümleri gerçekleştirecek radikal bir demokratik program temelinde birleşmeliydiler, HKP birkaç ay önce bu tür bir program önerisi yaptı ve bunu kamuoyuna tanıttı. Bu "Platform" 19 maddeden oluşuyordu ve halkın en ağır sorunlarının çözümü için asgari görevleri içeriyordu. Bu sorunlar demokrasinin güvenceye alınması ile sosyo-ekonomik reformların gerçekleştirilmesiydi.

17 Mayıs'ta ünlü politikacı Madhu Limaye'nin insiyatifiyle burjuva ve sol partilerin temsilcileri bir görüş alışverişi yaptılar. Hükümet krizinin sürdüğü bir sırada HKP, Devrimci Sosyalist Parti, Çiftçi ve İşçi Partisi ile İleri Görüş'ün parlamentodaki temsilcileri 18 Temmuz günü ortak bir açıklama yaptılar. Bu açıklamada, adı geçen partilerin temsilcileri dini grup çıkarlarının ön plana çıkarılmasına ve otoriter egemenlik biçimlerine karşı tavır alıyorlardı.

Hindistan Komünist Partisi, sol ve demokratik güçlerin, daha önce kendisi tarafından önerilen radikal program temeli üzerinde hükümete alternatif bir birlik oluşturmaları için mücadelesini sürdürüyor. Bilinen çıkış noktasından çıkarak, gericiliğe dayanan bir hükümet biçimini reddediyor.

GERİCİLİĞE KARŞI TEK GÜÇ

Hindistan, bugün dünyanın en geri ülkelerinden biri. Bu ülkede yıllardan beri süren sosyo-ekonomik çalkantılar, yaşamı emekçi halk için çekilmez bir hale getiriyor. Bu ortamda Hindistan Komünist Partisi, Hindistan'ın ilerlemesini sağlayacak tek güç olarak beliriyor. Partinin XI. Kongresi'nin aldığı kararlar ve yaptığı saptamalar ışığında bugün büyük bir kararlılıkla sürdürdüğü tutum, ülkedeki diğer ilerici ve demokrat güçlerinde, tutumlarını eylem birliği doğrultusunda belirlemeye zorluyor. Hindistan'da son aylarda emekçilerin eylem birlikleri biçiminde yaptığı yığınsal eylemler, ülke çapında radikal bir program temeli üzerinde gerçekleştirilecek birlik için ileri adımları oluşturdular. Bu eylemlerde komünistler en ön saflarda bulundu ve partinin direktifleri ışığında eylemlerin başarıya ulaşmasını sağlamaya çalıştılar.

Hindistan Komünist Partisi, ülkedeki gerici hükümetlere karşı tek almaşığın ilkeli eylem birliği olduğunu söylüyor ve bu yolda mücadelesini kararlılıkla sürdürüyor.

5 kıtadan haberler

ROMANYA'NIN KURTULUŞU 35 YAŞINDA

Romanya'nın faşist işgalden kurtularak işbirlikçilerinin ülkeden kovulmasının ve ülkede demokratik güçlere dayanan yeni düzenin temellerinin atılmasının 35. yıldönümü, 23. Ağustos günü büyük törenlerle kutlanmaya başladı. Romen halkı 23 Ağustos 1944'te tüm anti-faşist güçlerin katıldığı bir ayaklanma ile Nazi işbirlikçisi yönetimi devirmişti. Sovyet Kızıl Ordusu 20 Ağustos'ta ilk kez Sovyet sınırını geçerek faşistleri kovalamaya başlamış, Romanya'nın da faşist işgalden kurtarılmasında belirleyici rol oynamıştı.

NEONAZİ PROPAGANDASI ŞİMDİ DE PORNOGRAFİK FİLM PİYASASINA EL ATTI

Propaganda yöntemlerini seçerken kendisine hiçbir sınır tanımayan faşizmin şimdi de pornografik film sanayiine el attığı ortaya çıktı. Federal Almanya'nın Essen kentindeki Ağır Ceza mahkemesi, pornografik filmler aracılığıyla Nazi Propagandası yapıldığı sonucuna vardı ve bu gerekçeyle bir filmin toplatılmasını kararlaştırdı. Söz konusu filmde rol alan kadın artistlerinin külotlarının arka tarafında gamalı nazi haçları bulunuyordu. Hitler kalıntılarının F. Almanya'da başvurdukları bu yöntem, Türkiye'de birçok cinsel sapıklık olayı arkasında ortaya çıkan faşistlerin ahlak yapısıyla ilgili birçok gerçeği açıklamaya yetiyor.

POLPOT–YENG SARY KLİĞİ MAHKEME ÖNÜNDE

Kamboçya halkına birkaç yıl boyunca kan kusturan Pol Pot-Yeng Sary kliğinin suçları şimdi Pnom Pen'de kurulan bir mahkeme önünde yargılanıyor. Mahkemeye sunulan belgeler ve kanıtlarla tanık ifadeleri, bütün dünya kamuoyunun önünde Pol Pot hunharlığını kanıtlıyor. Soruşturmada ortaya konan belgeler, aynı zamanda Pol Pot kliğinin Pekin tarafından desteklendiğini de kesinlikle ortaya çıkarıyor. Konuyla ilgili bir yorum yayınlayan Pravda, Pekin'in, Pol Pot rejiminin arkasındaki desteğini gizleyebilmek için, şimdi onun cinayetlerini aklamak üzere bir kampanya başlattığını belirtiyor.

Siyonist tedhişe son!

İsrail siyonistlerinin Filistin halkına sözümona "gözdağı" vermek amacıyla Güney Lübnan'daki göçmen kamplarına giriştikleri saldırılar, Filistin sorununun Güvenlik Konseyi gündemine alındığı sıralarda bütün şiddetiyle yoğunlaştı.

Filistin göçmen kamplarına saldırarak sivil halk üzerinde kitlesel katliamlar düzenlemeyi, 1973'ten bu yana başlıca mücadele yöntemlerinden biri olarak uygulayan siyonist saldırganların son saldırıları, gerçekte bir "devlet halinde örgütlenmiş tedhiş"in ulaştığı boyutları sergilemesi bakımından ibret verici oldu. İsrail saldırganları, böylece BM'e gözdağı vermek, BM Genel Kurulu'yla Güvenlik Konseyi'nin Filistin halkının yaşamsal çıkarları doğrultusunda verdiği kararlara kafa tutmak, zor yoluyla Ortadoğu'da hegemonya kurma niyetlerini oldubittiye getirmek hedefini güdüyorlardı.

İsrail uçaklarının son bombardımanlarına başlıca Lübnan'ın güneyindeki Ras El Ayn, Deyir Kanun ve Maliye kasabaları hedef oldu. Bu kasabalar Sur kenti ile Filistin gerilla kampı olan Raşidiye'ye çok yakın bulunuyordu. Öte yandan kıyı kasabası Adlun'a denizden çıkartma yapmaya çalışan İsrail'li komandoların saldırı girişimi de Filistin'li kuvvetler tarafından boşa çıkarıldı.

İsviçre'de seçimlerde komünistlerle sosyal demokratların işbirliği bekleniyor

İsviçre'de 20-21 ekim tarihlerinde 26 kantonda yapılacak olan seçimler için kampanya başlatıldı. İsviçre komünistleri kampanyanın başladığı şu sıralarda bir eylem programı taslağı üzerinde tartışıyorlar. Zürih' Regensdorf'daki ulusal parti konferansında benimsenen bu taslak İsviçre Emek Partisi (PdAS)'nin kısa ve orta vadeli hedeflerini içeriyor.

Program taslağında İsviçre komünistlerinin partisi, "ilerici ve nihayet sosyalist bir İsviçre'ye giden yol"un açılması için gerekli olan önerileri getiriyordu. Program taslığında şöyle deniyordu: "Bu hedeflere ancak ülkemizdeki tüm ilerici güçlerin tüm bölgelerde ve tüm alanlarda mücadelesi sonucunda ulaşılabilir."

İsviçre Emek Partisi program taslağında, ülkedeki bugünkü duruma karşı açık ve somut bir almaşık gösteriyor. Komünistler demokratik hakların korunması, ekonomide büyük sermayenin demokratik kontrolü ve dizginlenmesi, kadının işte ve eğitimde eşit haklara sahip olması ve toplumsal güvenliğin sağlanması için tutum alıyor.

Öte yandan, Sonbaharda yapılması beklenen parlamento seçimleri içinde İsviçre Emek partisi hazırlıklarını sürdürüyor. Cenevre ve Vaadt kantonlarında İsviçre Emek Partisi ile Sosyal Demokrat Partinin ortak adaylar göstereceği açıklandı. Diğer bölgelerde ise anlaşma sağlanmaya çalışılıyor.

Somoza'nın ordusunda Batı Alman gönüllüleri

Nikaragua'da Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesinin diktatör Somoza'yı ülkeden kovarak yönetimi ele geçirmesi, emperyalist çevreler tarafından hâlâ hazmedilemedi. Batı Almanya'da, Batı Avrupa'nın en gerici yayın organlarına sahip olduğu herkes tarafından bilinen Springer basını, Nikaragua'dan kovulan diktatörü kamuoyunun gözünde yükseltmek için elinden geleni yapıyor. Springer basın tekelinin organlarından biri olan "Welt am Sonntag" adlı gazetede geçenlerde Nikagua'daki bir Somoza gönüllüsü "flaş" bir yazı yayınlandı. Yazının girişinde "Nikaragua Ulusal Muhafız örgütünde gönüllü olarak Somoza için Sandinist haydutlara karşı savaştığını" bildiren Batı Alman yurttaşı, Hans Rainer Peschel'den söz ediliyordu. Bu "Somoza gönüllüsü" Batı Alman yurttaşının kahramanlığı, yazıda Goebbelsvari bir propaganda dili ile anlatılıyordu. Şöyle deniyordu yazıda: "Sandinistlerin zaferinden sonra hayatının sona ereceğini biliyordu. Onu vuracaklardı. Ancak intikamcılarından kurtuldu ve Kızıl Haç otosu ile kendisini Managua'daki terkedilmiş (Batı) Alman büyükelçiliği'ne atmayı başardı. Üç haftadan beri orada saklanıyor ve kendisinden intikam alacaklarından korkuyor."

Nikaragua halkına karşı ölüm yağdıranların arasında gönüllü olarak yer almış bu faşist kalıntısı ile ilgili satırlar, daha sonra bir merhamet ticaretine dönüşüyordu. "Bu gönüllü şimdi üç haftadır orada. Sadece banyo ile yatak odası arasında gidip geliyor. Karnı aç, çünkü sadece kuru ekmek yiyebilmektedir. Büyükelçilik personeli de onunla ilgilenmemektedir."

Nikaragualı binlerce emekçinin kanına giren bu katilin sözlerine F. Alman basınında büyük bir yer verilmesi, dolaylı olarak Somoza'ya halkın gözünde haklılık kazandırmayı amaçlamaktadır. Federal Almanya'da tüm gerici çevrelerin Nikaragua'nın yeni devrimci yönetimine karşı dolaylı-dolaysız saldırılara geçmesi, aslında Batı Alman emperyalizminin Amerika kıtasındaki en "değerli" sömürü kaynaklarından birinin kurutulmuş olmasından ileri gelmektedir. Uzun süredir Batı Almanya'da hem içte hem de dışta faaliyetlerini yoğunlaştıran nazi kalıntıları, devrimci halk güçleri emperyalizmin kuklalarını yerle bir ettikçe daha çok telaşa kapılmakta ve iğrenç bir propaganda mekanizmasını işletmeye başlamaktadırlar.

Öte yandan Batı Alman hükümeti, Nikaragua'da yeni kurulan ve bütün dünya tarafından tanınmış olan yönetime karşı yürütülen bu fesat ve kışkırtma kampanyasına ses çıkarmamakta, bunu da Batı'nın ünlü "Basın özgürlüğü" ardına sığınarak yapmaktadır. Ancak tüm çabalar, kuklaları gibi emperyalizmden de hesap sorulmasını önleyemeyecektir.

TUDEH'e zincir vurulamaz!

İran'da Humeyni iktidarına yüklenen anti-komünist işlevler, son olarak İran bilimsel sosyalistlerinin partisi TUDEH'in kapatıldığının açıklanmasıyla sonuçlandı. Paveh kentinde Kürt halkının "Devrim Muhafız"ları denen güçlerce acımasızca bastırılmasından sonra benzeri bir katliam girişiminin Sanadaj'da da başlatılmasıyla birlikte, hükümetin ülkedeki tüm ilerici güçlere karşı saldırısı yeni boyutlara ulaştı. Kürdistan Demokrat Partisi'nin yasaklandığının açıklanmasının hemen ertesinde başta TUDEH olmak üzere "İran devriminin görüşleriyle bağdaşmayan" (!) tüm partilerin yasa dışı ilan edildiği bildirildi. Bu arada TUDEH merkez yayın organı Mardom'un da yayınının durdurulduğu açıklandı.

Kürdistan Demokrat Partisi'nin yasaklanmasından sonra bir açıklama yapan Parti lideri Kassemlu', bunun, İran'ın Fars olmayan halkları ve özellikle Kürt halkı üzerinde ağır bir baskı döneminin başlangıcı olduğunu vurguladı. İran'da iktidarın Kürt ulusal hareketine karşı bir saldırıya geçmesi, Humeyni yönetiminin önceden verdiği "kültürel ve yönetsel özerklik" sözünden dönmesi üzerine Kürt halkından yükselen protestoları gerici gerekçelerle bastırma girişimiyle başlamıştı.

Humeyni iktidarının gerici adımlarının TUDEH'in kapatılması boyutlarına ulaşması ise, ülkede şubat devrimine katılan güçler arasındaki ayrışma ve çatışmaların en keskin noktasına geldiğini gösteriyordu. Humeyni iktidarını anti-komünist bir rotaya sapasağlam oturtarak emperyalizmin konumlarına bütünüyle çekebilmek için TUDEH'i hedef gösteren CIA ve SAVAK kalıntıları, böylece bir adım daha atmış oluyorlardı.

Ne var ki değiştirilemeyecek olan gerçek, TUDEH'e zincir vurulamayacağıdır. İran bilimsel sosyalistlerinin partisi, gericiliğin bütün manevralarına karşı mücadeleden bileğinin hakkıyla galip çıkmasını bilecektir.

Kızıl - Yeşil

Hızla değişen dünyamızda barış ve demokrasi güçlerinin kazanımları ve artan ağırlığı emperyalizmi de konumunu yeniden gözden geçirme zorunda bırakmaktadır. 1972-73 yıllarından bu yana emperyalizmin yeni bir durum değerlendirmesi yapma zorunda kaldığı söylenebilir. Bu durum değerlendirmesi sonucunda emperyalizm elindeki mevzileri korumak, olanak bulduğu anda yenilerini tekrar ele geçirmek amacıyla bir karşı saldırı başlatmıştır. Karşı saldırının en önemli olanı ise ideolojik planda gerçekleşmektedir.

1974 yılı öncelerinde, tüm kapitalist emperyalist ülkeleri içine alan büyük bunalımın henüz gözler önüne bugünkü kadar açıkça serilmediği dönemlerde, emperyalizm ideolojik saldırılarında "sosyalizm aşıldı" yaymacasına hâlâ yer verebiliyordu. "Endüstri ötesi" adlı bir hayali kavram arkasında sosyalizm ve kapitalizmin birleşmesinden (convergence) söz edilebiliyordu. Bu tür propagandalar günümüzde terkedilmiş durumda. Emperyalizm yeni ideolojik saldırı temaları ile "kuramları" bulmak zorunda.

Emperyalizme karşı ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketlerinin yükseldiği ülkelerde de geleneksel yeni sömürgecilik yöntemleri, doğrudan müdahaleler artık eskisi gibi kolayca sürdürülemiyor. Emperyalizm yeni mevziler yitiriyor. İdeolojik savaş buralarda da önplana çıkma durumunda.

Yeni durum karşısında emperyalizmin ideolojik dayanak olarak oluşturmağa çalıştığı en önemli temalardan birisinin İslamiyeti sosyalizmin karşısına koymak olduğu anlaşılıyor. Emperyalizme karşı mücadele eden güçler karşısına çıkartılan işbirlikçi, sömürücü güçlere bir dini kisve verilmek isteniyor. Böylece sosyalizmin karşısında mücadele edenin islamiyet olduğu imajı verilmiş olacaktır. Sonuçta da islamiyet-sosyalizm karşıtlığı koşullaması kitlelerde beslenecek, geliştirilecek; ezilen sömürülen halklar gerçekleri sorgulamıyacaklardır. Tüm sorunlar kitlelerden kaçırılabilecek, sömürü sürdürülecek, emekçiler buna 'manevi" değerler uğruna katlanacaklardır.

Afganistan'da devrimci güçlere karşı ayaklandırılan güçlerin değerlendirilmesini de bu oluşum içinde yapmak gerekiyor. İslam adına sosyalizme doğru adımlar atan yönetime karşı saldırıya geçirilen güçlerin hangi sosyal içerikli önerileri, görüşleri olduğunu sorgulamadan araştırmadan Afganistan'da olanları anlamak olanaksız olacaktır. Ancak burjuva propagandasının buna tahammülü yoktur. Gerçeklerin sorgulanmasını engellemenin önemli araçlarından birisi de sosyal olguları sloganlaştırmaktır. İşte Afganistan'da olan ve Hürriyet gazetesinin yeni Ramazan tefrikasında "Kızıl-Yeşil Savaşı" olarak sunulmak istenilen de budur.

• nail serikoğlu

SACCO İLE VANZETTİ

22 Ağustos 1927'de emperyalist cellatlarca öldürüldüler

GÜNEY GÖNENÇ

"Bütün bunlar olmasaydı ömrümü belki de sokak köşelerinde beni aşağılayan insanlara dil dökmekle geçirecektim. Belki de bilinmeden, tanınmadan, yenik düşmüş bir insan olarak ölüp gidecektim. Oysa şimdi öyle değil. Bu ölüm bizim başarımız ve zaferimiz. Hoşgörü için, adalet için, insanın insanı anlaması için eskaza gördüğümüz bu hizmeti gerçekleştirebileceğimizi bütün yaşamımız boyunca umamazdık bile. Sözlerimiz, yaşamımız, çektiğimiz acılar; bunlar hiç bir şey değil. Yaşama hakkımızı -iyi bir kunduracı ile yoksul bir işportacının yaşama hakkını- elimizden almaları; işte önemli olan bu! Ama yaşamımızın o son anını elimizden alamayacaklar. O son acı bizim zaferimiz olacak!"

Bu sözleri Vanzetti bir gazeteciye elektrikli sandalyede yaşamını yitirmesinden kısa bir süre önce söyledi. Ölüm hücresinde yedi yıl süren bir bekleyişten sonra kunduracı ustası Nicola Sacco ve işportacı-balıkçı Bartolomeo Vanzetti, bu iki namuslu ve yiğit insan, 23 Ağustos 1927 gününün ilk dakikalarında idam edildiler.

Sacco ile Vanzetti ABD'de 1920 yılında doruğuna çıkartılan antikomünist histeri ortamı içinde tutuklandılar. 1918'de savaşın bitmesiyle ortaya çıkan görülmemiş oranda işsizlik, ücretler düzeyinin korkunç düşüklüğü, büyük sermayenin gittikçe büyümesine karşılık orta katmanların hızla yoksullaşması tüm ABD'de huzursuzluğun yaygınlaşmasına yol açtı. Bunlara Büyük Ekim Devrimi'nin etkilerini ve ABD'nin Sovyet Cumhuriyeti'ne karşı giriştiği askeri müdahaleye karşı tepkileri ekleyebiliriz. 1917 ve 1918 yıllarında 1 milyon dolayında olan grevci işçi sayısı 1919 da 4 milyona yükseldi. İşçiler grevlerde ekonomik haklar yanında demokratik haklar talep etmeye, kimi endüstri kollarının millileştirilmesini istemeye başladılar. Seattle'da 60 bin işçinin başlattığı genel grev sırasında kent yönetimi birkaç günlüğüne işçi komitesinin eline geçti. 1919 Eylülünde başlayan çelik endüstrisi grevine 365 bin işçi katıldı. Sosyalist Parti'den ayrılan sol kanat gruplarınca 1 Eylül' 1919'da AKP (Amerikan Komünist Partisi) ve AKİP (Amerikan Komünist İşçi Partisi) kuruldu. (Sonradan bu iki parti 1921'de birleşecek ve 1928'de ABDKP adını alacaktır).

Sermaye gelişen radikal hareketleri geriletmek için yoğun bir saldırıya geçti. 7 Kasım 1919'da polis ilerici kuruluşlara "baskın"lar düzenledi (New York Times gazetesi bu tarihin "ders olsun diye" Devrimin ikinci yıldönümüne denk düşürüldüğünü yazıyordu!). 70 kentte aynı anda gerçekleştirilen 2 Ocak 1920 "baskın"larında tüm ülkede 6 bini aşkın ilerici tutuklandı. Solcu partilerin tüm binaları basıldı, tüm yöneticileri hapse atıldı. Radikal tanınan, sendikalaşma çabalarına katılmış pek çok işçi de tutuklananlar arasındaydı. Tutuklananlar kentlerin büyük caddelerinden kelepçeli olarak toplu halde geçirildiler. Tutuklananlara ve yakınlarına yapılan işkenceler görülmemiş boyutlara ulaştı. Burjuva basınının da yardımıyla tüm ülke bir korku ve dehşet ortamına sokuldu. Gericilik tüm ülkede kol gezer oldu. Üye sayısı 5 milyona yükselmiş olan ırkçı-faşist örgüt Ku Klux Klan özellikle güney eyaletlerinde dehşet saçıyordu. Ünlü Şikago gangsteri Al Capone'nin bile "Bolşevikler kapımızda... İşçilerimizi kızılların dergilerinden, kitaplarından, desiselerinden uzak tutalım" biçiminde demeç verdiğini anımsatalım. Yoğun baskıya uğrayan gruplardan biri de göçmen işçilerdi. Göçmen işçiler en ağır işlerde en düşük ücretlerle çalıştırılıyorlar, -zencilerle birlikteen son işe alınıp en önce işten atılıyorlardı. Örneğin madenlerde çalışanların yüzde 44'ünü, demir-çelik endüstrisinde çalışanların yüzde 36'sını göçmen işçiler oluşturuyordu.

MAHKEME DEĞİL MASKARALIK

Tutuklananlardan biri, matbaa işçisi Andrea Salsedo 8 hafta yasadışı olarak tutuklu kaldıktan sonra New York'ta bir polis binasının 14'üncü kat penceresinden atlayarak intihar (!) etti. Salsedo, Sacco ve Vanzetti gibi İtalyan göçmeniydi ve onların arkadaşıydı. Salsedo'nun "intihar"ını protesto amacıyla 9 Mayıs 1920 günü bir miting yapılması kararlaştırıldı. Mitingin düzenleyicileri arasında Sacco ile Vanzetti de vardı. Sacco ile Vanzetti mitinge 4 gün kala üzerlerinde mitingin afiş ve duyuruları ile yakalanıp tutuklandılar, bir yıl sonra, 1921 Mayısında ise cinayet suçundan yargılanmaya başladılar! Üzerlerine yüklenen suç 1920 Nisanında bir fabrikaya işçi ücretlerini götüren arabanın soyulması ve bu sırada iki görevlinin öldürülmesi idi.

Utanç verici bir maskaralık biçiminde iki ay süren yargılama sonunda mahkeme Sacco ve Vanzetti hakkında idam kararı verdi. Bu yargılamanın tüyler ürpertici ayrıntılarına burada yer vermeye olanak yok. Sacco ve Vanzetti lehinde ifade veren 100 den fazla tanığın ifadeleri gözönüne bile alınmadı, bu tanıkların çoğu göçmen işçilerdi, ifadelerini ya çok bozuk bir İngilizceyle ya da çevirmen aracılığıyla veriyorlardı. Sacco ve Vanzetti'yi olay yerinde gördüklerini belirten tanıklardan bir bölümü ifadelerinin baskı altında alındığını belirttiler, bunların tümü işlerinden atıldılar ve kara listeye alındılar. Tanıklıkları karara temel olan iki tanıktan birinin o sırada New York'taki bir hapishaneden kaçak olduğu ve mahkemede takma adla tanıklık yaptığı ortaya çıktı! Öteki tanık ise, olaydan hemen sonra verdiği ifadede olay yerine çok uzak olduğunu, kimseyi göremediğini söylediği halde, mahkemede hemen yanında oturan Sacco'yu en ince ayrıntılarına kadar tarif etti. Savcı jüriyi etkilemek için Sacco'nun ve Vanzetti'nin -davayla ilgisi olmaması gereken- dünya görüşlerine ilişkin sorularla günler geçirdi. Sacco'nun ve Vanzetti'nin ABD'yi sevip sevmedikleri, seviyorlarsa neden Dünya Savaşında asker olmaktan kaçtıkları, "bunlar gibilerin" bu ülkeye salt para kazanmak için mi geldikleri, neden nankör oldukları, doğdukları İtalyan kasabasında Boston'daki gibi güzel okullar olup olmadığı gibi sorular günler boyu yinelendi. Savcının uzun konuşmasının sonunda Jüriye dönüp, "Sayın jüri üyeleri görevinizi yapın. Görevinizi erkekçe yapın. Ey Norfolk'lu yiğitler, birbirinize uyun!" demesi, bizzat yargıcın Vanzetti hakkında jüriye söylediği "Bu adam isnat edilen suçu işlemiş olmasa bile yine de ahlak yönünden kusurludur, çünkü mevcut kurumlarımızın düşmanıdır" sözleri, yine yargıcın jüriye "Kararınızı verirken Fransa'da savaş alanlarında ölen yiğit askerlerimizi düşünün. Aynı vatanseverlik duygusuyla kararınızı verin" demesi, jüri sözcüsünün her sabah mahkeme salonuna girdiğinde bayrağın karşısında saygı duruşunda bulunup asker selamı verdikten sonra yerine geçip oturan fanatik bir polis emeklisi oluşu, tüm jüri üyelerinin varlıklı Norfolk'lulardan oluşması... Bütün bunlar sonradan ortaya çıkan yeni veriler karşısında ayrıntı haline geldi. Bunların en önemlisi Madeiros adında Portekiz göçmeni bir banka soyguncusunun dava konusu soygunu ve cinayetleri kendisinin de içinde bulunduğu Morelli Çetesi'nin gerçekleştirdiğini yazılı ve imzalı olarak açıklaması oldu. İki FBI yetkilisi Sacco ve Vanzetti'nin tutuklanması ve sonradan da mahkum edilmesi emrinin Washington'dan verildiğini yine imzaları altında belirttiler. Davaya bakan savcının yerine atanan yeni savcı, soygunu yapanları gördüklerini ve bunların Sacco ve Vanzetti olmadığını beyan eden iki tanığın ifadesini eski savcının gizlemiş olduğunu resmen açıkladı. Bu arada bir üniversite profesörü, yargıcın karardan hemen sonra kendisine "O anarşist dürzülere layık olanı verdim, şimdi gitsinler Yargıtay'dan boylarının ölçüsünü alsınlar" demiş olduğunu beyan etti. Bir başka imzalı ifadeyle jüri sözcüsü olan polis emeklisinin daha yargılamanın yeni başladığı günlerde "nasılsa bu adamları asacağız" dediği ortaya çıktı. Bütün bunların hepsi ve daha pek çok yeni delil yargıç Thayer'ce sürekli reddedildi. Yargıtay da yargıcın kararlarını sürekli onayladı.

İki radikal işçinin bu denli kepazece yargılanıp haksız biçimde idama mahkum edilmesi ilerici, demokrat ABD ve dünya kamuoyunda büyük yankılar uyandırdı. Sacco ve Vanzetti için dünyanın hemen her yerinde imza kampanyaları açıldı, gösteriler düzenlendi. İmza kampanyasında başı çekenler arasında Albert Einstein, Romain Rolland, George Bernard Shaw, John Galsworthy, H. G. Wells, Sinclair Lewis, Upton Sinclair, John Dos Passos, Carl Van Doren, K. Ann Porter ve Anatole France vardı.

DÜNYA'DA BARIŞ, ÖZGÜRLÜK VE DEMOKRASİ MÜCADELESİNİN SİMGELERİ HALİNE DÖNÜŞMÜŞ İKİ SAVAŞÇI; SACCO İLE VANZETTİ'NİN ABD'DE KATLEDİLMELERİNİN 52. YILINI, YÜRÜYÜŞ'ÜN GELECEK SAYISINDA DA "PROLETERLERİN MİLLİYET SINIRI TANIMAYAN BİRLİĞİNİN BİR ÖRNEĞİ" OLARAK BU KEZ *MEHMET KÖK* ARKADAŞIMIZIN KALEMİNDEN DEĞERLENDİRECEĞİZ.
OKUYUCULARIMIZA DUYURURUZ.

"Yedi yıl ölümün karşısında gülerek durdular/ Elektrikli sakemleye/ Kadife bir koltukmuş gibi oturdular."
Nazım Hikmet

"Ölümleriyle şaha kaldırdı kitleleri/ bu iki ihtilâl neferi!.."
Nazım Hikmet

Davaya yeniden bakılması yolundaki tüm başvurular reddedildi. Tüm af dilekleri geri çevrildi. 9 Nisan'dakarar Sacco ve Vanzetti'ye okundu. 22 Ağustos gecesi dünyanın dört bir yanında tüm demokratlar, ilericiler, sosyalistler meydanları doldurdu. Hapishane önünde yapılan yürüyüşte aralarında ünlü romancı Dos Passos'un da bulunduğu çok sayıda aydın ve sanatçı tutuklandılar. Gece yarısını bir kaç dakika geçe hapishanenin ışıkları bir an sönükleşti, yeniden ışıdı. Sacco ve Vanzetti artık hep yaşayacaktı.

Sacco ve Vanzetti, Nazım Hikmet'in deyişiyle "Dolarların emrindeki adalete kurban giden bu iki ihtilal neferi", pek çok sanat eserinde dile getirildi. Bunların başında Nazım Hikmet'in idam gecesi Moskova'da yazdığı ünlü şiir gelir. Ayrıca Ben Shahn'ın resimlerini, Upton Sinclair'in iki ciltlik "Boston" adlı eserini, Howard Fast'ın dilimize çevrilen "Suçsuzlar"ını, John Dos Passos'un "Elektrikli SandalyaKarşısında: İki Göçmen İşçinin Amerikanlaştırılmasının Öyküsü" kitapçığını ve "Büyük Para" romanındaki bölümleri, Woody Guthrie'nin "Sacco-Vanzetti Balad'ları" adıyla bir araya getirilen 12 şarkısını ve pek az İngilizce bilgisiyle ölüm hücresine kapatılan ama 7 yıl hiç durmadan çalışan ve okuyan Vanzetti'nin kendi yazdığı eseri, "Bir Proleterin Yaşam Öyküsü"nü sayabiliriz.

Bartolomeo Vanzetti, 9 Nisan 1927'de idam kararı yüzüne okunduğunda yargıca şöyle demişti: "işlemediğim suçlar yüzünden bugüne kadar çekmek zorunda kaldığım acıları, bir köpeğin ya da bir yılanın, dünyanın en aşağı ve en bahtsız yaratıklarının bile çekmesini dilemem. Ama suçlu olduğum şeyler için çile çektiğime inanıyorum. Radikal olmak suçunu işlediğim için çile çekiyorum ve gerçekten de radikalim. İtalyan olmak suçunu işlediğim için çile çekiyorum ve gerçekten de İtalyanım. Yaptıklarım için değil, inandıklarım için çile çekiyorum. Ama haklı olduğuma öylesine inanıyorum ki, beni üstüste iki kez idam edebilseniz ve iki kez dünyaya gelebilsem, yine de bu yaptıklarımı yapmak için yaşardım... Sacco'nun yüce bir inançla çınlayan yürekli sesini ne zaman duysam, onun büyük fedakarlığını ne zamandüşünsem, onun yiğitliğini ne zaman anımsasam, kendimi küçülmüş bulurum... Hırsız dediğiniz, katil dediğiniz, mahkum ettiğiniz bu adamın büyüklüğü yanında ben hep küçülürüm. Ama sizin ve savcının kemikleri bile çürüyüp kaybolduğu zaman Sacco'nun adı halkın yüreğinde yaşayacak. Sizin adınız, savcının adı, yasalarınız, kurumlarınız ve düzmece tanrınız, insanın insanın kurdu olduğu lanetli bir geçmişin silik anısı olmaktan öteye geçmeyecek."

Ölümlerinin 52 nci yıldönümünde Sacco ve Vanzetti'yi, "Yeni Dünya'da eski zulmün pençesine düşen" bu iki devrim erini saygıyla anıyoruz.

bizi copladılar sokaklardan sürdüler onlar güçlü zengin onlar politikacıları yazı işleri müdürlerini yargıçları ünü büyük kendi küçük adamları rektörleri seçim dalaverecilerini işe alan işten atan kiralayanlar onlar (dinleyin işadamları rektörler yargıçlar Amerika kendine ihanet edenleri unutmayacak) silahlı adamları üniformaları polis arabalarını devriye arabalarını satın alanlar onlar
peki kazandınız bu gece iki yiğit adamı dostlarımızı öldüreceksiniz
. . . . . .
yargıç koltuğunda oturanları onlar kiralamış Devletin çatısı altında meclislerde ayaklar masalara dayalı yaslanıp oturanlar onlar onlar bizim inançlarımızdan habersiz dolarlar silahlar silahlı kuvvetler elektrik santralları onların
elektrikli sandalyeyi yapanlar anahtarını kapatacak celladı tutanlar onlar
peki artık biz iki ulusuz

1936
John Dos Passos
"Büyük Para"dan

BU AÇAMADA

Şükran Kurdakul

Seçimlere doğru

Burjuvazinin egemen olduğu partilerin kodamanları, seçim dönemlerinde gülmece ustalarına yeni yaratı olanakları hazırlamakta yarış ederlerdi eskiden.

Şimdi Marksist öğretiyi doğrulayan eylemlerin odağı olarak suç üstü yakalanıyorlar.

Halkın ekmeği ile, ilacı ile, şekeri ile oynayan tacir makulesinin depoladığı malların kâr hanesinde kasaba eşrafının beş-altı yüz yıllık utanmazlığı sırıtıyor.

Ticareti siyasetin anamalı olarak kullanmayı bellemişler ya bir kez. Bin türlü dalavere ile akşamı ettikleri dükkanlarının kapılarını besmeleyle açıp halkın gözünün içine baka baka eski yalana devam ediyorlar.

Ama dikkat edelim.

Eski yalan yeni, çağdaş yöntemlerle, buluşlarla süslenerek verilmektedir.

Basına egemendirler.
1947'lerde kurdurdukları sendikalarda en az iki sarı sendikacı kuşağı yetiştirerek kendilerine bağlamayı başarmışlardır.

Tarım işçilerinin tarihsel neden ve engellerle örgütlenmelerindeki yavaşlığın yanısıra, küçük köylülüğün kopukluğundan, yalnız adalar gibi, her birimde, neredeyse ayrı ayrı özellikle göstermesinden yararlanmaktadırlar.

Son çözümlemede bürokrasinin üst kesimini "sosyal demokrasi" aldatmacası ile en azından yedeklerine alabilmektedirler.

Okumuşların çoğunluğunu tüketim toplumunun bilinen özelliklerinin döndürdüğü çarkın içine sokmuş, bilinç düzeylerini tahrip etmişlerdir.

Partilerde ve partiler dışında örgütlenmeyi gündemin ilk değilse ikinci üçüncü maddesinde tutmaktadır.

Üstelik deneylidir.

Üstelik İttihat ve Terakki Partisi'nden bu yana yaratılan "devlet baba" felsefesinden yararlanması doğal sayılmaktadır.

1979 Türkiye'sinde bilimsel sosyalistlerin kabul ettiği "seçim yarışı"nın arkasındaki toplumsal özellikleri çok genel çizgileriyle saptarken kötümserlik imgesi vermeye özendiğim sanılmasın.

Aksine..
Nasıl aksine.

Şöyle.

Yukarıda, "Marksist öğretiyi doğrulayan eylemlerin odağı olarak suç üstü yakalanıyorlar.." diye dikkati çektiğim harami takımı bugün Osmanlıdan devraldığımız "eşraf"ın kendine özgülünü (isterseniz islâm felsefesine dayanan diye bir belirleme de yapabiliriz) çoktaan yitirmiştir.

Bu nedenle.

HER SEÇİMDE YENİ KAN DOLAŞIMI KAZANACAĞI MUHAKKAK OLAN BİLİMSEL SOSYALİST ÖRGÜTÜN en küçük birimleri, yerel olarak kasaba eşrafının, ekonomik yapı içindekiyerini en somut verilerle belirleme olanağına sahiptir artık. Dikkat edelim.

Birincil görev budur.

Burada özen gösterilecek, vurgulanacak şey, bu aşamada burjuvazinin temel gücü durumuna gelen İstanbul dışındaki temsilcilerinin uluslararası tekellerle ortaklığa dönüşme çizgileridir.

Kuramın, yaşamın en somut, en bilinen gerçeği ile vurgulanıp örneklenmesinin yolları arasında vergi açıklamaları birinci sırayı alabilir.

Yerel olarak..
Genel olarak..

— Tercüman Gazetesi'nin bu yıl kaç lira vergi ödediğini bilen var mı içinizde?

— Tekrar so - ru - yo - rum.. Tercüman Gazetesi'nin bu yıl kaç lira vergi ödediğini bilen var mı içinizde?

— Sabun Fabrikası sahibi.. beyin bu yıl kaç lira vergi ödediğini açıklayan yok mu?

Bilimsel sosyalizmi yaşama geçirecek olan adayların alacakları oy sayısı da önemli elbette. Adayın barajları aşıp parlamentoya girmesi de. Ama asıl önemli olan örgütün taze kan kazanarak yeni dolaşım olanağı bulmasıdır.

Örgüt-emekçi halk-örgüt etkileşiminde alınan mesafedir bence birincil önem taşıyan.

Ustalarımızın "tarihsel birikim" olarak niteledikleri toplanmayı hazırlayan koşulları yaratma yolundaki istencimi kullanırken uyacağım ilkelerden biri,

— Yakın hedef göstermeye dikkattir.

Unutmayalım.

Geçen hafta, arkadaşları Harun Karadeniz'in anısı önünde saygı duruşunda bulundular. Dört yıl olmuş Harun'u yitireli. Ben de, bu saygı duruşuna, ölümü üzerine seslediğim dizelerle katılmak istiyorum.

HARUN ARKADAŞIN DİRENCİNDE

46'dan, 51'den,72'den

Fışkıran sevgi dalları gibiydi

Özgürlüğü bilincinde büyüyen.

Duyduk Harun arkadaşın direncinde

Ölümün bile üstesinden geldi.

Kuştu,en gencimizin göğsünde ürperen,

Kilitlendikçe üreyen sevgi.

Kitaptı.. Fabrikada, tarlada, mahpushanede

Okuduk Harun arkadaşın direncinde,

Ey adını beraberliğimizden alan öğreti.

Dalgalanır bunca ses evrende

46'dan, 51'den, 72'den

Koşup gelen ellerin güzelliği

Ölümsüzlüğü ölümünde yaratır gibi

Yürüdük Harun arkadaşın direncinde.

Bahçelievler katliamı davası başladı

Ercument Gedikli: Büyük Ülkü Derneği Başkanı katil çetenin de reisi

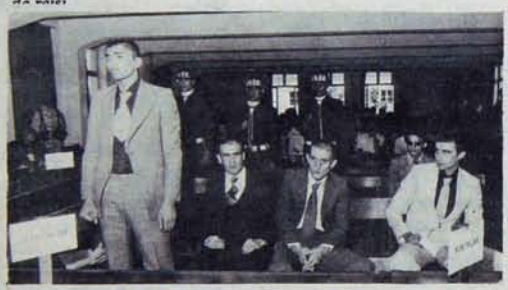

İbrahim Çiftçi: Doğan Öz'ün de idamlık katili

Duran Demirkıran: Faşistlerden mutlaka hesap sorulacak

8 - 9 Ekim 1978 gecesi Ankara Bahçelievler'de yedi Türkiye İşçi Partili'yi hunharca öldüren faşist katillerle ilgili davanın görülmesine, 20 Ağustos günü Ankara Sıkıyönetim Mahkeme'sinde başlandı. Faşist çetenin ele geçirilmiş mensupları İbrahim Çiftçi, Ahmet Ercüment Gedikli, Duran Demirkıran, Abidin Şahiner, Ömer Yavuz Hacıömeroğlu, Mehmet Kundakçı, Ömer Özcan ve Kadir Temir'in sanık olarak çıkarıldıkları mahkeme çok sayıda müdahil avukatın da katılımıyla sürdürüldü.

Bahçelievler katliamı davasına müdahil olarak katılan avukatların arasında Türkiye İşçi Merkez Yönetim Kurulu üyeleri Alp Selek, Vedat Baranoğlu ve Merkez Disiplin Kurulu üyesi Erşen Sansal da bulunuyordu. Mahkeme salonunda ayrıca yedi yiğit Türkiye İşçi Partili'nin mücadele arkadaşları, aileleri ve diğer yakınları da duruşma sonuna kadar bulundular.

Sözü geçen katliamfaillerini savunmak üzere de mahkeme de Yalçın İlikli, Balkır Ozantürk ve Munis Tüfekçibaşı isimli avukatlar hazır bulundular.

Bahçelievler katliamıyla ilgili gerçeklerin açığa çıkması, Türkiye'deki örgütlü faşist odağın bir kere daha teşhir olmasıyla sonuçlanacaktır. Bu sonucu kimsenin önlemeye gücü yetmeyecektir.

Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın'ın 21 Ağustos günü verdiği demeçte belirttiği gibi, her faşist saldırı ve cinayet olayı için geçici ve ayrı ayrı örgütlenmeler arama yanılgısına kapılmak son derece yanlıştır. "Aynı görüşte, aynı çevreden, aynı yasal görüntülü örgüt üyesi, ama birbirinden bağımsız yüzlerce geçici örgüt veya çete! Gülünçlük ortadadır. Bunların birbirinden bağımsız ve habersiz olmasına önce mantıken imkan yoktur. Ayrıca planlama sırasında önceden edindikleri bilgiler, değişik olaylarda kullanılan aynı silahlar, cinayet sonrası gizlendikleri yerler... gibi konularda ortaya çıkabilenler dahi tüm bu cinayet ve saldırı şebekelerinin tek bir merkezden idare edildiğini açıkça ortaya koymaktadır."

Kanıtlar ortada

SANIK DURAN DEMİRKIRAN:

'Reis, Büyük Ülkü Derneği Başkanı Ercüment idi'

Bahçelievler katliamıyla ilgili davaya geçtiğimiz hafta 20 Ağustos günü başlanmasıyla birlikte, Türkiye'de faşist cinayet ve terör odağının üzerindeki perde bir adım daha aralanmaya başladı.

Örneğin sanıklardan Duran Demirkıran, duruşma sırasında okunan ve birbiri peşisıra alınmış ifadelerinde "reis" adıyla anılan Ercüment Gedikli'yle ilgili bilgilere yer veriyor ve Ercüment Gedikli'nin bir süre önce Bahçelievler'deki Büyük Ülkü Derneği nin başkanlığını yaptığını açıklıyordu.

Duran Demirkıran ifadelerinde şöyle diyordu:

"Bahçelievler muhitinde eskiden Büyük Ülkü Derneği Başkanı olup sonradan dernek kapanınca yine bu muhitte başkanlığını sürdüren ve kabul ettiren Reis dediğimiz Ercüment Gedikli, bana ve diğer sağcı arkadaşlarıma, "Bahçelievlerde bekar solcu oturmayacak, bunları buradan çıkaracağız" diyordu. Olaydan 15 gün kadar evvel Ülkü Ocaklarının malı olan ve onlar tarafından işletilen Bahçelievler 7. caddedeki Pilatin Bilardo salonunda Ömer Özcan'la otururken; aynı mahallede bulunan yine genellikle sağcıların olduğu Dadaş Kıraathanesine sağcı arkadaşımız ve Ülkü Ocakları ikinci başkanı Mahmut Korkmaz haber gönderdiğinden, Ömer Özcan'la Dadaş Kıraathanesine gittik. Orada reis dediğimiz Ercüment Gedikli, Mahmut Korkmaz ve muhitimizde İdi Amin diye anılan Haluk Kırcı ile oturduk. Sonradan buradan kalkıp 27. sokakta 10/1'de Mahmut Korkmaz'ın evine gittik. Biz eve gittiğimizde Bünyamin Adanalı evde idi... Burada sözü Mahmut Korkmaz alarak, ben ve Ömer Özcan'a hitaben, İdi Amin size iki kişi gösterecek bunları takip ederek nerede oturduklarını, ne zaman gidip geldiklerini öğrenmemizi... istedi...

Duran Demirkıran'ın ifadesi daha sonra şöyle devam ediyordu:

"Kesinlikle Ömer Özcan'la 15. Sokak 56/2 nolu yeri tespit ettiğimizi olay gecesi olaydan birkaç saat evvel geldiğimiz Dadaş kahvesinde reis dediğimiz Ercüment Gedikli'ye bir kişiyi tanıdığımız ve evini de tespit ettiğimizi söyledik. Kahvede otururken, aynı gece saat 21'e doğru Mahmut Korkmaz da geldi. Biz kahvede otururken yanınıza gelen reis Ercüment'e tamam öğrendik dediğimizde siz burada oturun bekleyin, ben sonra gelirim diyerek ayrıldı. Esasen Ömer Özcan tarafından olay yeri bir gün evvelden kesin olarak öğrenilmişti"

Duran Demirkıran, olaydan yine bir gün evvel, Ömer Özcan'la Ercüment Gedikli'nin olay yerine giderek evi görüp geldiklerini bildiriyor ve olay gecesi kendisinin yine Ercüment Gedikli tarafından bir arabayla alınarak gözcü olarak yerleştirildiğini açıklıyordu. Yine Duran Demirkıran'ın ifadesinde, "Büyük Reis" olarak adlandırılan Abdullah Çatlı'nın da kendişine Ercüment Gedikli tarafından tanıtıldığı, Abdullah Çatlı'nın hep arabada kaldığını, Ercüment Gedikli'nin ise üç kişi ile 56/2 no'lu eve girdiklerini gördüğünü açıklıyordu.

Duran Demirkıran'ın ifadesinde, daha sonra, yedi Türkiye İşçi Partili'nin bulunduğu eve katliam gerçekleştikten sonra Ercüment Gedikli'nin Ömer Özcan'la kendisinin yanına geldiğini açıklayarak şöyle diyordu:

"Ömer Özcan, ben ve Ercüment Gedikli birleşince Ercüment bana ve Ömer'e siz gidebilirsiniz, işiniz bitti, Ankara'yı terkedin, gerekirse memleketinize gidin, para ve diğer ihtiyaçlarınızı temin edelim dedi. Biz bu şekilde konuşurken 56/2 nolu evden daha evvelce tanıdığım Haluk Kırcı ile Bünyamin Adanalı da ortalarında kollarından tuttukları bir kişiyi çıkarıp büyük arabaya götürdüler ve kesin olarak binerken de gördüm. Büyük reis dediğimiz Abdullah Çatlı yine bu sırada arabada oturuyordu."

Duran Demirkıran'ın ifadesi daha sonra şöyle devam ediyordu:

"Ercüment Gedikli bana ve Ömer Özcan'a işiniz bitti gidin dediği zaman kendisine hangi işin bittiğini sormadık. O da birşey söylemedi. Aslında bizim aramızda kimse emir verenden emirle ilgili hiçbirşey sormaz ve münakaşa etmez. Bize ne denirse o yapılır. Ben de öyle yaptım.

".... Olay gecesi ve olaydan birkaç saat evvel Ercüment'te 14'lü tabanca vardı. Ercüment devamlı silah taşıdığından şimdi bana gösterdiğiniz 14'lü tabanca o gün Ercüment'te gördüğüm aynı tabancadır. Bize gerektiğinde silahları Mahmut Korkmaz getirirdi. Ancak aramızda silahın nereden getirildiğine dair sual sormak olmadığından Mahmut Korkmaz'ın silahları nereden getirdiğini sormadım."

Bahçelievler katliamı davası dolayısıyla yargılanan Duran Demirkıran'ın ifadelerindeki bu hususlar, hiç kuşkusuz Bahçelievler katliamı ve arkasındaki güçlerle ilgili gerçeklerin sadece bir bölümüne ışık tutmaktadır. Ancak önemli olan, bu katliamın bir bireysel terör olayı değil, başından sonuna kadar planlanmış, kararları önceden ve belirli bir zincirin ucundaki halkalar tarafından alınmış bir katliam olduğudur. Bahçelievler katliamı, kitlesel terör ve cinayetler için oluşturulmuş gizli örgütlerin varlığını ortaya koymaktadır ve sorun bu örgütlü terör odaklarının açığa çıkarılmasıdır.